

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Kasniškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Na zaprte reklamacije se poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Evharistični shod.

Dnevi velikega navdušenja, ki so veljali Kralju vseh kraljev v presveti Evharistiji, so na Dunaju minuli in udeleženci shoda so se vrnili na svoje domove. Kogar vprašaš, vsak je srečen in zadovoljen, da je bil navzoč pri teh izrednih slavnostih. Saj pa je tudi soglasna sodba, da je izmed vseh 23 svetovnih evharističnih shodov dunajski bil najveličastnejši. Toliko udeležbe, toliko navdušenja in toliko pobožnosti ni bilo nikjer. Poseben sijaj je dajala dunajskemu evharističnemu shodu udeležba cesarske hiše. Nobenega zborovanja, nobene cerkvene prireditve ni bilo, pri kateri bi ne bili navzoči v večjem številu člani cesarske rodovine.

Posebno globoko pa je ganilo vse udeležence, da se je svitolasi starček, cesar Franc Jožef, udeležil nedeljske evharistične procesije v kljub slabemu vremenu, kajti na Dunaju je tudi ta dan deževalo. Izvedelo se je, da je dunajski kardinal dr. Nagl v nedeljo zjutraj naznanil cesarskemu dvoru, da ne bo procesije zaradi deževnega vremena. A takoj je prišel iz dvora odgovor, da se želi cesar na vsak način udeležiti procesije in naj tudi curkoma lije. Tako se je tudi zgodilo. Sto in slotisočera množica pa je tudi zato izražala povodom procesije na iskreno navdušen način cesarju svojo globoko zahvalo. Kakor grom je dopelo vsklikovanje množice, ko je zagledala cesarja pri procesiji, in dvigali so se robci, klobuki, dežniki v pozdrav in zahvalo cesarskemu čestilecu presvete Evharistije. Dunaj še ni videl toliko odkritosrčne udanosti do cesarja kot minole evharistične dneve.

Odšumeli so viharji navdušenja na Dunaju. Čestilci presvete Evharistije so se vrnili na svoje domove in tukaj pripovedujejo o lepih dogodkih na Dunaju. Naj bi zanesla njihova pripovedovanja tudi v naše kraje novega in podvojenega navdušenja za našega Vzveličarja v presveti hostiji in njegove zveličavne nauke!

Dunaj, 12. septembra.

Po vseh dunajskih cerkvah se je vršilo danes zjutraj nešteto število svetih maš z obhajilom. Udeležba vernikov je bila v vseh cerkvah veličanska. Glasne molitve se glase pred Najsvetejšim, Frančiškanska cerkev, kjer se zbirajo Slovenci k svojim pobožnostim, je nalaščeno polna. Čutili smo se v cerkvi, kakor doma. Domača beseda škofa dr. Karlina iz Trsta, slovensko petje, z zelenjem in cveticami okrašena cerkev, kakor doma, nam je dala malo pozabiti, da smo v velikem mestu, kjer sosed sosedu izgubi in komaj najde zopet družbo. Danes je pripeljalo na Dunaj okrog 50 posebnih vlakov zopet na tisoče novih udeležencev.

V odmorih si ljudje ogledujejo veliki Dunaj. Skoro vse znamenitosti se vidijo zastoj, toda brez voditeljev si skupine ljudi, ki še niso bile na Dunaju, skoro nikamor ne upajo. Zato so srečni tisti, ki najdejo kakega znanca na Dunaju. Zanimiva so ta romanja po ulicah, ker imajo ljudje narodno nošo, Slovenci pa narodne trake ali pa napis „Lavant“, to je udeleženci iz lavantinske škofije. Zato ljudje gledajo kar na znake in si kličejo Slovenci prijazni „Živio!“ ali „Zdravo!“, če se v tujini spoznajo kot rokaji.

Zborovanja odsekov.

Med dnevom so se vršila posvetovanja raznih odsekov. Na zboru odseka za zgodovino najsvetejšega Zakramenta so poročali: profesor dr. Kirsch iz Freiburga v Švici o evharističnem slavlju starih časov; nadškof Netzhammer iz Bukarešta o zgodovini, kako se je shranjevalo sv. Rešnje Telo; vodja grško-katoliškega semenišča v Lvovu, dr. Bocian, o podrobnostih češčenja sv. Evharistije. V odseku za duhovnike so govorili: dominikanec dr. Esser iz Rima, p. Bock iz Sarajeva, premeta Müller in Zeller. Velike važnosti je bila razprava v mladinskem odseku. Dr. Karel Mayer je poročal o pismu papeža Pija X. glede na versko vzgojo šolske mladine; Anton Schwarz je opozarjal, da je nujno potrebno, da se za mladino ustanavljajo katoliška društva, ki skrbijo tudi za večkratno obhajilo mladine. Vajencem se naj da popolen nedeljski počitek. V obrtnih in trgovskih šolah se naj uvede pouk krščanskega nauka. Prošt Knoch iz Magdeburga razpravlja, kake molitvenike naj čita mladi-

na. Hrvaški profesor dr. Rittig iz Zagreba priporoča, naj se strogo gleda na to, da se vojaški rovinci ne bodo odtegovali sv. obhajilu. Nadalje so zborovali še odseki za evharistično umetnost, za pomožno organizacijo duševnega pastirstva, akademični odsek, odsek za cerkveno orodje in obleko itd.

Drugo slavnostno zborovanje.

V četrtak popoldne so se pomikale zopet stotere množice udeležencev na drugo slavnostno zborovanje v dvorano „rotunda“. Nad 10.000 oseb je napolnilo velikansko dvorano. Zborovanja so se udeleževale tudi visoke osebe iz cesarskega dvora: prestolonaslednik Fran Ferdinand s soprogo kot zastopnik cesarjev, nadvojvodinja Marija Jožefa, Marija Valerija s hčerko, nadvojvode: Maks, Leopold Salvator, Jožef Avgust s soprogo, veliki vojvoda toskanski, vojvoda parmski s sinom in hčerko, vojvoda virtemberški s soprogo, nadvojvodinja Klotilda in saksoska princesinja Matilda.

Ob 5. uri popoldne je otvoril predsednik monsignor Heylen, škof namurski, slavnostno zborovanje. Papežev odposlanec Van Rossum je nato prečital brzojavko, ki se odpošlje sv. Očetu v Rim. Goriški poslanec dr. Bugatta je v svojem govoru slavil spomin kapucina p. Marka Avianskega, ki je leta 1699 umrl na Dunaju. Njemu gre zasluga, da je kot velik častilec sv. Rešnjega Telesa ter kot svetovalec papežev in cesarjev posređoval, da so tedanji vladarji zbrali veliko vojsko, ki je premagala Turka pred Dunajem.

Prestolonaslednik pride.

Med govorom dr. Bugatta je došel na zborovanje prestolonaslednik Fran Ferdinand s svojo soprogo vojvodinjo Hohenberg. Gromoviti „Živio“-klici so doneli, veselo vriskanje vernih katoličanov je pozdravljalo delj časa prihod visokega gosta. Ko je papežev odposlanec Van Rossum vstal s sedeža in šel prestolonasledniku nasproti ter pozdravil visoke goste, so zopet zadoneli po dvorani navdušeni „Živio“-in „Slava“-klici. Van Rossum je peljal visoke goste na njih sedeže. Škof Heylen se je v laskavih besedah zahvalil prestolonasledniku za udeležbo, na kar se je zborovanje zopet nadaljevalo.

Superior p. Karel M. Andlau je govoril nato o predmetu: „Sv. Evharistija in Habsburžani.“ Izvajal je: Če hočemo opazovati kje pravo pobožnost in udanost Bogu, si moramo vzeti vzgled pri naših Habsburžanih. V vseh časih je zakrament Ljubezni tvoril korenino habsburške vladarske hiše. Vladarji in plemenite njih gospe so gojile to staro navado do današnjih časov in javno kažejo svoje prepričanje. Habsburški vladarski rodovini je ostala zvesta tista svetla zvezda, ki je lesketala ob njeni zibelki, njenja zaščita, njen zlahten kamen, je Gospodovo telo, ki vodi tudi danes skozi noč k svetlobi! Ko govornik to izpregovori, vsi zborovalci in zborovalke vstanejo in zapoje cesarsko pesem. Veličasten trenutke je bil, ko je donela po ogromni dvorani cesarska pesem hkratu v mnogih jezikih. Posebno mogočno je donel slovenski „Bog obvari, Bog ohrani!“ — Stolni pridigar dr. Adolf Donders je govoril o točki: „Nebeški in zemeljski kruh delavstva.“ Delavec mora imeti kruh za svoje telo, da ostane telesno močan, pa tudi nebeški kruh za svojo dušo.

Prestolonaslednikova zahvala.

Po končanem shodu se je prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand za več časa razgovarjal s slavnostnimi govorniki. Pohvalil jih je, da so govorili jasno, prepričevalno in pristrčno. Patru Andlau je izjavil, da ga je njegov govor zelo ganil in da je težko zadrževal solze. Kardinal legat Van Rossum je obiskal popoldne na dvoru prestolonaslednika, s katerim se je več časa razgovarjal.

Naš knezoškof govori.

Ob 8. uri zvečer je bila v cerkvi sv. Stefana velika cerkvena slovesnost. Lavantinski knezoškof dr. M. Napotnik je imel krasen, globoko zamišljen govor. Razlagal je daritev svete maše od darovanja do povzdigovanja. Velika cerkev je bila nabito polna. O govoru našega nadpastirja pravi poročilo evharističnega tiskovnega odseka: „Bil je pretresujoč govor, katerega je cerkveni knez kljub svoji visoki starosti s krepkim glasom govoril. Srca poslušalcev so bila po govoru globoko ganjena.“

Cesar in člani cesarske hiše pri skupnem sv. obhajilu.

V kapeli cesarskega građu so se v četrtak zjutraj zbrali cesar in vsi člani cesarske hiše k skupnemu sv. obhajilu. Ob 7. uri zjutraj je v okinčani kapeli daroval dvorni župnik dr. Seydl sveto mašo. Cesar je ves čas klečal in molil. Med mašo je cesar, vsi nadvojvodi in nadvojvodinje, otroci in vnuki, prešli sv. obhajilo.

Dne 13. septembra.

Dasiravno hudo dežuje, vendar je po dunajskih ulicah že od ranega jutra vse polno ljudstva. Cerkev so nabito polne vernikov vseh narodov, kjer se vrši nešteto svetih maš; udeleženci trumoma pristopajo k sv. obhajilu. Tudi ta dan je zborovalo mnogo odsekov. Zelo važne so bile razprave ženskega odseka. Govorili so v tem odseku: profesor Weitz o preosnovi družine po sv. Evharistiji; superior Legerer o sv. Ivani Frančiški Kantalski; škof Faulhaber iz Speyera o važnem predmetu, kako naj ženska pomaga v dušnem pastirstvu, o potrebi, da ženska pomaga pri pouku krščanskega nauka za mladino in naj sodeluje na socialnem polju; grofica Schönborn-Chotek je govorila o preosnovi katoliške družine po sv. Evharistiji; grofica Marschal o Evharistiji pri ženskem delu krščanske ljubezni; pisateljica Dramfeld iz Westfalskega govori o vzgledih svetnic, ki naj ženske navdušujejo za borbo za verske svetinje. Cerkev, v kateri je zboroval odsek za dušno pastirstvo po večjih mestih, je bila nabito polna samih duhovnikov. Provincijal p. Pellerin iz Dunaja je govoril o potrebi pridige; stolni pridigar dunajski, dr. Brenner, priporoča, da se naj red božje službe v mestih naznanja na posebnih deskah in v časnikih. Govorila sta še p. dr. Tongelen o evharistični skrbi za bolnike po mestih, in p. Hättenschwiller iz Inomosta o molitvi. V odseku za evharistično umetnost sta govorila dr. Witte iz Kolina o monštranci in prelat Swoboda o mašni obleki. V odseku za združitev kristjanov je dvorni pridigar Wolfsgruber razpravljal, kako je mogoče doseči spravo med raznimi vrstami kristjanov, pobožni verniki naj v ta namen darujejo večkrat sv. obhajilo. V odseku, ki je namenjen razpravam, kako naj častijo verniki presv. Rešnje Telo, je imel dr. p. Mayr krasen govor o obiskovanju sv. Evharistije. Govornik priporoča, naj bi se ob velikih praznikih darovale svete maše tudi zvečer. Škof Geyer iz Hartuma je v odseku za razširjanje vere opisoval, kako radi pristopajo k sv. obhajilu izpreobrnjeni v Osrednji Afriki, ki se spadajo med ljudožrce. Zamorce zjutraj zgođaj vabi k službi božji tisti boben, ki jih je prej vabil k bojnim plesom.

Tretje slavnostno zborovanje.

Četudi neprestano dežuje, vendar je bila tudi ob tretjem slavnostnem zborovanju „rotunda“ nabito polna. Zborovanja so se zopet udeležili nadvojvodi in nadvojvodinje, ki so jih zborovalci viharno pozdravljali. Navzoč je bil med drugimi tudi solnograški knezonadškof in kardinal dr. Kačtaler, mnogo odlične gospe in plemstva ter ministra Hussarek in Förster. Po otvoritveni seji predsednika Heylena je dobil prvi besedo monsignor Stöber, ki je govoril o dveh velikih častilcih sv. Evharistije: sv. Alfonzu in sv. Klementu Mariji Hofbauerju. Po tem govoru se je prečital brzojavni pozdrav, ki ga je poslal sv. Oče vernim udeležencem evharističnega shoda. Lep je bil tudi govor, ki ga je imel za tem inomostski vseučilišni profesor p. dr. Mihael Hofmann o sveti Evharistiji in redovniškem življenju. Za njim je razpravljaj grof Alfred Ressegner o točki: „Mir narodov pred tabernakeljom“. Verni grof je s svojim govorom dokazal, da če bi se vsi narodi združili pred tabernakeljom, pa bi se gotovo omejili obsedanji hudi narodni boji na Avstrijskem in drugih državah. Pred sv. obhajilom so si vsi narodi enaki, tamkaj minejo vsi prepiri. P. Bonaventura Krotz iz Berlina je govoril o predmetu „Obnovitev dušnega pastirstva“. Povdarjal je, da se naj po evharističnem shodu obnovi svet v Jezusu Kristusu. Z ljubeznijo naj se pridobijo ljudje za češčenje sv. Rešnjega Telesa. Dokler živi Bog v sv. Evharistiji, ljubezen ne bo izgnila s sveta. Po tem govoru je predsednik zaključil zborovanje. — Zvečer je bila cerkvena slavnost pri Sv. Stefanu. Pridigo je imel grof Huyn, škof iz Brna. Velikanska cerkev je bila do zadnjega kotička napolnjena.

Skupno obhajilo otrok.

V petek zjutraj je bilo na vrtu palače kneza Schwarzenberga skupno sveto obhajilo 5600 otrok. V posebnem šotoru je papežev odposlanec Van Rossum služil sveto mašo. Božji službi so prisostvovala mnoge odlične gospe, med njimi nadvojvodinja Marija Valerija in Marija Anunciata ter vojvodinja Hohenberg z otroci. Tudi mladi principi in princezije s cesarskega dvora so skupno z drugimi otroci vred prejele sveto obhajilo.

Slovenci na evharističnem shodu.

Cerkev sv. Frančiška, ki je bila določena za zborovanje Slovencev, je posebno lepa, okrašena je bila zunaj in znotraj. Če. gg. frančiškani so pokazali s tem, da spoštujejo slovensko ljudstvo. V četrtek zjutraj je govoril Slovincem tržaško-koprski škof dr. Karlin o predmetu: „Evharistija, središče, krščanske družine“; isti dan popoldne je govoril urednik „Bogoljuba, Janez Ev. Kalan: „Kaj vidi Jezus iz tabernakeljna po naši domovini?“ V petek zjutraj je govoril ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič: „Evharistija in mladina“; popoldne pa ljubljanski kanonik dr. Jos. Gruden: „Socialni pomen Evharistije“. V soboto zjutraj je imel naš lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik prekrasno pridigo: „Kako povzdigniti češčenje sv. Rešnjega Telesa med Slovenci“; popoldne je govoril slavnoznani govornik naš dr. Anton Medved: „Izobraženstvo in Evharistija“. V nedeljo zjutraj je o točki: „Izpričevanje svete Evharistije v javnem življenju“ govoril goriški knezonadškof dr. Frančišek Sekleč; popoldne pa je imel koroški kaplan Ivan Hornbeck skleпно pridigo.

Slovenska zborovanja.

Sicer slovenski škofijski pripravljalni odbori niso svoje naloge vzorno izvrševali in je marsikatera neprilika njihovi nemarnosti pripisovati. Vendar so Slovenci vkljub brezbriznosti svojih pripravljalnih voditeljev našli pota do skupnih sestankov in do večjih vodnikov za dunajske znamenitosti.

V četrtek se je vršilo v Rokodelskem domu Sestega okraja zborovanje Slovencev, na katerem bi naj govorili sami neđuhovniki o sv. Evharistiji. Na to zborovanje sta prišla tudi ljubljanski škof dr. Jeglič in tržaško-koprski dr. Karlin ter mnogo državni in čeželnih poslancev. Zborovanje je otvoril in vodil prvoboritelj koroških Slovencev, dr. Breje. Profesor na goriškem učiteljski in naš štajerski rojak Cizel je v srčnih besedah razpravljal boje marsikaterega človeka, predno se pribori do vere in globoke ljubezni do Najsvetejšega. Namestnik štajerskega čeželnega glavarja, dr. Jankovič, je v nemal za spoznavanje svoje verskega prepričanja v javnosti ter za neustraheno nastopanje katoličanov vsepovsodi. Goriški sođnik dr. Lavrenčič je v nemal navzoče, da naj doma pripovedujejo o veliki ljubezni, ki so jo te dni na Dunaju videli in spoznali do Najsvetejšega. Bodiimo sami vzorni ljubitelji zakramentalnega Vzveličarja in oznanjevalci njegove časti po naših društvih. Vsi govorniki so govorili tako navdušeno in srčno, da so nastali večkrat pravi viharji odobravanja. Zato je tudi ljubljanski škof dr. Jeglič izjavil, da mu od vseh zborovanj glede srčnosti naše slovensko najbolj ugaja. Tržaški škof dr. Karlin pa je opisal skupno obhajilo otrok, o katerem tudi mi poročamo.

V soboto zvečer pa so dunajski Slovenci svojim rojakom, ki so iz vseh krajev slovenske domovine prišli na kongres, priredili prijateljski sestanek v dvorani slovenskega katoliškega izobraževalnega društva „Straža“. Prišlo je gotovo do 500 Slovencev, veliko se jih je moralo vrniti, ker niso našli prostora. Naš slovenski rojak g. Pučl je s toplimi besedami pozdravil slovenske udeležence evharističnega kongresa. Nastopilo je še tudi več govornikov, ki so izpregovorili navdušene besede. Največ odmeva so vzbudile besede g. kranjskega čeželnega glavarja dr. Šusteršiča, ki je osobito naglašal združevalno moč Evharistije za slovenski narod.

Dne 14. septembra.

Skleпно slavnostno zborovanje.

Končnega shoda v „rotundi“ se je udeležilo nad 20.000 ljudi. S cesarskega dvora so se udeležili tega zborovanja vsi nadvojvodi in nadvojvodinje, na čelu jim nadvojvoda Karol Franc Jožef. Prvi govornik, slavnoznani p. Kolb, se je najprvo zahvalil svetemu Očetu za podelitev blagoslova ter je prosil za sprejetje resolucij, ki so jih sklenili razni odseki. Za njim je govoril grof Bela Somsich o „sv. Evharistiji in bodočnosti sv. cerkve“. Profesor dr. p. Magnus Künzler je imel za svoj govor predmet: „Marija in sv. Evharistija“. Leta 1683, ko se je vršila velika bitka za Dunaj, je videla krščanska vojska zleteti v zrak orla in belega goloba, to je bilo za kristjane znamenje zmage. Tudi danes sta orel — Jezus Kristus — in beli golob — Marija — znamenje naših zmag. Kjer se časti Marija, je navzoč njen Sin, kjer se časti On, je zraven tudi Marija. Besedo je povzel nato nadškof in kardinal Amette iz Pariza, ki je pozdravil evharistični shod imenom 5000 katoliških Francozov, ki so navzoči. Prosil je zastopnike vseh narodov, naj molijo, da bo postala Francoska zopet krščanska. Njegov govor je bil sprejet z viharjem navdušenjem. Ko je kardinal Amette zapuščal govorniški oder, sta se kardinala Nagl in Amette prisrčno objela. Končne besede je izpregovoril papežev odposlanec Van Rossum. Ob njegovem govoru so vstali vsi udeleženci. Visoki govornik je omenjal veličasten potek evharističnega shoda, se zahvaljeval cesarju, ki je z vitežtvom, lju-

bezni in močjo Habsburžanov prevzel pokroviteljstvo shoda. Evharistični shod je pokazal, da je habsburška hiša še vedno zvesto udana sv. Evharistiji. Prisrčno se je Van Rossum zahvaljeval tudi vsem članom cesarske hiše, ki so sodelovali ali se udeležili shoda. Govornik je ob koncu govora klical: Avstrijski narodi, ne „proč od Rima“, ampak h Rimu! Sv. Zakrament ostane za avstrijske narode solnce sreče. Predsednik Heylen je nato naznanil, da se vrši prihodnji evharistični kongres 24. do 27. aprila 1913 na otoku Malta in je zaključil zborovanje. Udeleženci so nato zapeli vsi v svojih jezikih „Tebe, Bog, mi hvalimo“, in „Bog ohrani, Bog obvari!“

Ker je bilo nemogoče vsem udeležencem, posebno onim iz dežele, dobiti kosilo v gostilnah, je preskrbel osrednji odbor skupno kosilo. Na dunajskem rotovžu je bilo že v četrtek postavljenih 54 vojaških poljskih kuhinj, ki skuhajo v par urah tečno kosilo za nad 12.000 ljudi. Do 20.000 ljudi raznih narodov je čakalo na obed. Vsak udeleženec je dobil za 1 K: juho, košček mesa, 2 prikuhi in košček kruha.

Velika procesija.

Evharistični shod se je končal v nedeljo z velikansko sijajno procesijo, kakoršne še svet v resnici ni videl. Dež je sicer lil celi petek, celo soboto, v nedeljo meč celo procesijo do ene ure popoldne. In vendar se je procesija vršila. Dež, ki pa je tuhtam majhno močno padal na od 6. ure zjutraj do 1. ure popoldne čakajoče in gledajoče množice, ni mogel preprečiti tega velikanskega obhoda. Ob 1/8. uri se je začela procesija. Otvorila jo je vojaška godba. Sledile so druga za drugo razne skupine, ki so korakale v širokih do 20 oseb broječih kolonah. Vmes so se vrstile godbe. Vsaka skupina je imela napis kraja ali organizacije, je nosila razum tega / tudi kako zastavo ali kak zgodovinski križ itd. Posebno pozornost so vzbujale tirolske skupine v narodnih nošah, zlasti ona, ki je nosila veliki križ od brega Isel. Ti Tirolci so imeli seboj tudi zgodovinske vojne zastave, orožje, kakor sekire, kose, bodala, meče. Slovaške skupine in hrvaške so imele večinoma tudi gošbo s seboj. A bile so tudi berlinske, angleške, ameriške, španske, portugalske skupine itd. Iz Ogrske jih je bilo jako veliko.

Med češkimi skupinami je bil tudi Orel, ki ima namesto naše rudeče orlovske srajce modro srajco in modre čepice. Razne skupine je občinstvo z veseljem pozdravljalo. Med slovenskimi skupinami je bil burno pozdravljen Orel, ki je bil v obilnem številu zastopan — načelnik Jeločnik je moral na vse strani odzdravljati Dunajčanom in fujcem, ki so govorili: To so lepe čete! Kako lepo korakajo!

Po skupinah narodov — z gledalci v špalirju okoli 150.000 ljudi — so korakali v ožjih vrstah kleriki, redovniki, duhovniki v koretljih, za njimi pa kanoniki in neinfurirani prelati, okoli 6000 duhovnikov, za njimi infurirani prelati in škofje, okoli 300, v polnih, krasnih ornatih v infulami. Za temi je prijezdilo cesarsko spremstvo z trobentači, ki so naznanjali prihod dvora, za njimi so prišli krasni galavozovi, v katerih so se vozili visoki dvorni in državni dostojanstveniki, okoli 20 vozov. Nato so se v galavozovih peljali nadškofje in kardinali, okoli 27; na vsaki strani voza so nosili kleriki škofovske palice. Potem je prišel največičastnejši trenutek. Osem črnih konj je peljalo krasen dvorni voz v steklu, v katerem sta klečala pred Najsvetejšim v monstranci kardinal-legat Van Rossum in kardinal Nagl in zaporedoma z monstranco blagoslavljala množice. Duhovno spremstvo — asistenca — je sledila s kadihom temu vozu.

Ko je prišel voz z Najsvetejšim, je prvokrat pogledalo solnce izza z oblaki zakritega neba. Za Najsvetejšim je pa peljalo osem belcev presvitlega cesarja in nadvojvoda Franca Ferdinanda. Ko je šel voz z Najsvetejšim mimo množice, so se čuli ihteči klici: Jezus! Jezus usmili se nas! Ko se je pa peljal cesar s prestolonaslednikom, so narodi začeli že burno pozdravljati v vseh mogočih narodnih klicih — Slovenci so stali tik tira do tri korake in so glasno klicali „Živijo!“ Za cesarjevim vozom so še prišli štirje vozovi, ki so jih vozili po šesteri belci. V njih je bilo 12 nadvojvodov; v prvem nadvojvodskem vozu je sedel drugi prestolonaslednik, mladi Karol Franc Jožef, ki je, kakor cesar in prestolonaslednik, s prijaznim, z mladeniško-ljubkim nasmehom i pozdravljaval množice, zlasti katoliške nemške uniformirane visokošolce, ki so s potegnjenimi sabljami nazdravljali cesarju in nadvojvodom. Dvorno spremstvo na konjih in peš je zaključilo prekrasno procesijo. Nepozabljiv je bil prizor na trgu Junakov! Iz tega trga je šla duhovniška procesija s celim dvornim spremstvom v cerkev sv. Štefana, kjer je bila sv. maša, ki bi bila ob lepem vremenu pri vhodnem balkonu cesarskega grada. Druga procesija se je razpustila in godbe so igranje odkorakale na svoja bivališča.

Procesije se je udeležilo nad 150.000 oseb, število gledalcev pa cenijo na več 100.000 oseb. Pogled na to velikansko množico v raznobojnih, najrazličnejših nošah, na neštete zastave, je bil nepopisen, navdušenje velikansko, požrtvovalnost in vstrajnost ob vremenu, ko je lilo z neba, občudovanja vredna.

Monštranca in voz.

Monštranca, ki je shranjevala najsvetejšo Evharistijo, je popolnoma iz zlata. Tehta 4 kg in je vredna 150.000 K. Monštranca je sijajno delo zlatar-

ja Franca Halderja na Dunaju. Biseri, ki krasijo monštranca, so darovi iz Marijinega Celja, kamor se bo tudi monštranca sedaj za večni spomin shranila. Cesar, ki je gledal monštranca, je izrazil svojo popolno zadovoljstvo nad mojstersko umetnino, ravno tako nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Zofija.

Voz, ki je nosil Najsvetejšo, je po vozu za kronanje najlepši voz iz dvorne kolarnice. Narejen je v Madridu za časa cesarja Karla VI., torej iz 18. stoletja. Leseni kosi voza so bogato pozlačeni, ravno tako ogrodje. Za procesijo je bila notranjost voza prevlečena z belim zlatim brokatom.

Politični ogled.

— **Ministrski svet** je sklenil, da se skličejo delegacije za 24. t. m. na Dunaj. Kdaj se skliče državni zbor, še ni gotovo, vendar pa ne pred 22. oktobrom. V prvi seji bo predložila vlada redni proračun, ki pa gotovo ne bo rešen, ker je za to premalo časa. Že sedaj se očita vladi, da je sama kriva, če se redni proračun ne reši, ker prepozno skliče državni zbor.

— **Ogrska poslanska zbornica** se snide dne 17. t. m. Pričakujejo se nemiri, zato je pripravljena že policija, orožništvo in vojaštvo. Pri prvem domobranskem polku se je ustvarila posebna straža, ki bo nastopala v zbornici, ako treba, tudi s silo. Poveljeval ji bode stotnik Štefan Bönger. Straža bo tvorila 220 mož. Enake straže se bodo ustvarile za vsak slučaj tudi pri drugih budimpeštanskih polkih. Na Ogrskem so torej malo drugačne priprave kakor pri nas.

— **Ogrski državni zbor** je imel v torek, dne 17. septembra, zopet sejo, ki je bila podobna natanko kakemu pretepu v gostilni. Ko sta vstopila grof Tisa in Lukač v zbornico, je uprizorila opozicija grozen vrišč. Ni se slišalo ne otvoritvene besede predsednika, ne glas zvonca. Poslanci manjšine so ropotali in piskali. Grof Tisa je moral pred 12. uro zapustiti sejno dvorano. Ko se je zopet vrnil, je nastal še hujski vrišč. Seja je bila večkrat prekinjena. Po 4. uri je došlo v dvorano 100 policajev, da odstranijo nemirne poslance iz dvorane. Ko so bili oni poslanci, ki so delali najhujski nemir, pozvani, naj zapuste dvorano, ni hotel nobeden slediti temu pozivu. Policijski načelnik Pawlik se je trudil z mirno besedo pripraviti poslance opozicije, da zapuste dvorano. A zastoj! Začela se je borba med policaji in poslanci. Policaj Poljak je med tem odpovedal pokorščino in se ni hotel dotakniti poslancev, da bi jih odvedel iz zbornice. Ob 6. uri so začeli policaji poslance, ki so vrščali naprej, s silo spravljati iz zbornice. Ob 7. uri je došlo v dvorano še več policajev. Načelnik policije je dal povelje: Spravite nemirne poslance s silo iz zbornice. Začel se je pravcati pretep poslancev s policijo. Več poslancev je od razburjenja omedlelo. Po 10 policajev je vlekle enega poslanca iz zbornice. Šele ob 9. uri so policaji odstranili iz dvorane opozicijske poslance. Edino grofu Aponiju je Tisa dovolil, da sme ostati navzoč pri nadaljni seji. V nadaljnjem poteku se je odobrila večina postopanje grofa Tisa ter se je sklenilo, izročiti 60 najbolj nemirnih poslancev inuitretremu odseku, ki jih bo sodil, ali smejo biti še navzoči pri nadaljnjih sejah. Pozno v noč se je seja zaključila. Opozicija se pripravlja na nove boje z večino.

— **Na Balkanu** se še vedno misli na vojsko proti Turčiji. Tudi črnogorski kralj Nikita se je izjavil, da je razburjenje med balkanskimi narodi veliko. Vendar je tudi to gotovo, da majhne balkanske države ne bodo začele vojske, ako evropske velesile to odločno odklanjajo. Ravno v tem oziru pa igra Anglija čudno vlogo. Dognano je, da njeni agitatorji hujskajo po Balkanu za vojsko. Kaj hoče s tem Anglija doseči, ni jasno, mogoče da hoče v odločilnem trenutku nastopiti kot rešiteljica Turčije, proti kateri sedaj hujska sosednje države. Sedaj, ko si je Avstrija s svojim nastopom za zatirane narode v Turčiji pridobila mnogo prijateljev, meri angleška politika na to, da tudi ona ne zaostane. Anglija je stara neprijateljica Avstrije. Dokazano je, da je leta 1848 bilo na Madžarskem mnogo angleškega denarja za ogrske revolucionarje. Ko se je leta 1882 upirala južna Dalmacija Avstriji, so imele puške in strelivo angleške znamke. In ko smo priklopili Bosno in Hercegovino, je imela Anglija v Srbiji svoje hujskače proti Avstriji ter obetala Srbom za slučaj vojske denar. Sedaj je angleški barantač zopet na delu proti nam, seveda z denarjem. V Sredozemskem morju je pregovoril Francosko, da pomnoži svoje brodoge na Balkanu, pa meša štrene, da Avstrija ne more izpeljati svojih miro-ljubnih namenov.

— **V Sredozemskem morju** se je zgodila velika in važna sprememba. Francoska je pomnožila svoje vojno brodoge za šest novih vojnih ladij. To se je zgodilo v sporazumu z Angleško in Rusijo, ki tvorijo s Francijo trozvezo, koje ost je naperjena proti naši trozvezi Avstrije, Nemčije in Italije. Ker se zadnji čas naše in italijansko brodoge pomnožuje, zato je smatrala nasprotna zveza za potrebno, da tudi število svojih ladij pomnoži. To nalogo je prevzela Francoska. Vsepopovsodi se pripravlja Evropa na vojsko, na morju in na suhem. Narodi pa morajo plačevati stroške za oboroževanje, da vzdihujejo.

— **Na Japonskem** so sedaj z velikimi žalnimi slovesnostmi pokopali umrlega mikada. Pri tem se je zgodilo nekaj, za kristjane popolnoma nerazumljive-

ga. Zmagovalec pri Port Arturju, general Nogi in njegova žena, sta izvršila iz pobožnosti do umrlega mikada, ki je po njihovi veri sedaj prištet med bogove, samoumor. General Nogi si je prerezal vrat, njegova žena si je zasadila nož v prsi v istem trenutku, ko so zagromeli topovi v slovo umrlemu cesarju. Sobota, v kateri sta izvršila samoumor, je bila črna zagrjena. Zapustila sta pismo na novega cesarja, v katerem pravita, da hočeta slediti svojemu vladarju.

Razne novice.

Samo eno krono

stane »Slovenski Gospodar« od danes naprej do novega leta.

* Godovi prihodnjega tedna:

22. kvaternedelja: 17. po Blak. Mar. D. 7 žal.
23. ponedeljek: Tekla, devica in mučenica.
24. torek: Marija Devica, rešiteljica jetnikov.
25. sredo: Kleofa, spozn.
26. četrtek: Ciprijan in Justina, muč.
27. petek: Kozma in Damijan.
28. sobota: Václav, kralj; Marcijal, muč.

Duhovniška vest. Kakor poroča »Slovenec«, dobi župnijo Sv. Peter pod Sv. gorami tamošnji provizor č. g. Ivan Lah.

* **Spremembe pri južni železnici.** Prestavljene so: začasna asistenta Ivan Klega iz Rimskih toplic v Franzensfeste, in Ivan Sabatin iz Laškega trga v Rimske toplice; revident Franc Birnstingl iz Kufsteina v Slovensko Bistrico.

* **Cerkvene dekanijske Slomškovske slavnosti.** V četrtek, dne 26. t. m., se bodo vršile za vsako dekanijo cerkvene Slomškovske slavnosti po naši škofiji.

* **Umrla je v Gradcu** pred nekaj dnevi gospa Betty Ploj, vdova po odvetniku dr. Jakobu Ploj v Ptuj. Ranjka je bila blagega in plemenitega srca ter je v Ptuj preskrbela za marsikaterega ubogega slovenskega dijaka. Svoje otroke je vzgojila vse narodno. Svetila ji večna luč!

18 novih naročnikov nam je poslal vrli vuzeniški kaplan č. g. Umek. Slava mu! Če je na jezikovni meji mogoče tak krasen uspeh pri nabiranju novih naročnikov, bi bili še večji uspehi mogoči v marsikateri drugi spodnještajerski župniji.

* **Med ljudstvo!** Častno je bila zastopana naša lavantinska vladikovina na veličastnih prireditvah dunajskega mednarodnega evharističnega shoda. Plamen navdušenja, ki je vzplamtel na Dunaju za sveto stvar, naj se razširi po shodu tudi po naši domovini. Našemu ljudstvu se naj pove, kako veliko je število onih odličnih in učenih mož, ki se je udeležilo dunajskih slavnosti; čeravno je »Narodni List« letos spomladi imenoval evharistični shod »anarhisten kongres«. Dunajski shod je pokazal jasno, da je katoliška cerkev nepremagljiva in da je niti peklenška, niti liberalna vrata ne bodo premagala.

* **Za vzgojo mladine.** Pred evharističnim shodom je zboroval na Dunaju prvi mednarodni shod za krščansko vzgojo mladine. Udeležilo se ga je tudi več slovenskih katehetov in učiteljev. Navzoči so bili mnogi odlični učenjaki in prijatelji mladine. Shod so brzojavno pozdravili sv. Oče in prestolonaslednik Franc Ferdinand s pismom, v katerem je izrekel željo, da bi se vzgajilo v Avstriji katoliško, domoljubno učitelstvo. Lepo je pozdravil shod tudi naučni minister Hussarek. Imenom katoliških slovenskih učiteljev je govoril nadučitelj Štrukelj iz Kranjske. Poročevalec o svetovni organizaciji katoliškega učitelstva, Willmann, je naglašal, da je v tej organizaciji združenih že 70.000 učiteljev.

* **Nemško štajersko učitelstvo** je imelo pretekli teden stanovsko zborovanje v Gradcu, na katerem so sklenili: »Ker je za zvišanje učiteljskih plač potrebno, da deluje deželni zbor, zato pridakujejo nemški učitelji in učiteljice od vseh poslancev, da bodo šli nemudoma na delo...« Nemški učitelji so prijazni gospodje, ker vabijo naše poslance tako dostojno na delo za višje plače.

* **Ljubljanski svobodomislec** kandidirajo za nadomestne volitve v Ljubljani za deželni zbor prejšnja poslanca profesorja Jožefa Reisner in tržnega nadzornika Adolfa Ribnikar. Volitev se vrši dne 24. septembra.

* **Proti krščanski vzgoji** strok se izražajo liberalni listi in v učiteljski tiskarni izhajajoči list »Dan« napada ravnateljna ljubljanske gimnazije, dr. Požarja, ker se je udeležil shoda za krščansko vzgojo na Dunaju. Tega shoda so se udeležili najslavnejši vzgojeslovci, vse se je zanimalo za njihove besede, le glasilo slov. liberalnega učitelstva se seveda porčuje.

* **Ali ste že kupili srečke »Slov. Straže«?** Posamezna srečka stane 1 K in se dobi pri podružnicah »Slov. Straže« ter tobačnih trafikah in drugih trgovinah. Vrednost glavnega plobitka je 5000 K. Vrednost vseh dobitkov 20.000 K.

* **Nad 600 Tirolcev**, oblečenih v slikovite narodne noše, se je vračalo v ponedeljek, dne 16. t. m. ponoči po južni železnici čez Maribor z evharističnega shoda na Tirolsko domov. Na kolodvoru so imeli skupno večerjo. Vsi so bili veseli in so pripovedovali radovednim Mariborčanom o lepem poteku evharističnega shoda. Krepke in čile Tirolce v bujnih raznovrstnih narodnih nošah je množica ljudstva, ki se je zbrala na kolodvoru, radi njih vzornega, a veselega obnašanja občudovala. Tirolci so imeli seboj tudi pu-

ške, kose, cepce in raznovrstno drugo orodje. Pred odhodom vlaka je njih godba zaigrala Andrej Hoferjevo bojno pesem.

* **Pri foveljskih manevrih** so vojaki modre armade vjeli praveljnika sovražne rdeče armade, generala Mariona. Zrakoplovci so ga izvohali ter naznali svoji armadi, kje se nahaja. Kavalerija je prevzela nalogo, da ga vjame, kar se ji je z drznim naskokom posrečilo. General je bil tako vtopljen v proučevanje zemljevida, da ni niti opazil, kaka nesreča ga je dohitela. Sedaj se mu ves svet smeji.

Osrednja zadruga v Mariboru je pridobila češko zadrugo mesarjev, ki bo, če bo zadovoljna s prvo pošiljavo, stalno kupovala pri nas pitane vole. Člani Osrednje zadruge, zglasite se!

* **Gradec.** V ponedeljek, dne 9. t. m., se je tukaj v nemškem Gradcu ustanovila skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Pristopilo je takoj do 30 članov in članic. Govorila sta gg. drž. poslanec Jožef Gostinčar in doktor Ogrizek, za kar jima bo na tem mestu izrečena najlepša zahvala.

Vsem gg. predavateljem, društvenim govornikom in govornikom na političnih shodih na Slovenskem! Prosimo Vas, da odslej na vsakem predavanju, na vsakem shodu omenite velike loterije »Slovenske Straže« in priporočite nakup srečk.

Igre v Slomškovsko proslavo »Veseli god« je le še malo iztisov na razpolago. Izobraževalna društva naj igrano nujno naroče pri »Slovenski Straži«. Vseh sedem vlog velja samo 2 K 80 vin. Vsako izobraževalno društvo, vsaka podružnica naj bi predstavljalna to igro. Vsa naročila prosimo izvršiti prihodnji teden, ker pozneje z iztisi ne bo mogoče več postreči!

»Slov. Straža« ima svojo letošnjo glavno skupščino dne 13. oktobra 1912 v Narodnem domu v Mariboru. Opozarjamo društva, da isti dan ne prirejajo veselice!

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V torek, dne 17. septembra t. l., neposredno po vrnitvi od dunajskega evharističnega shoda, je našega prevzvišenega Nadpastirja obiskal Churski škof dr. Jurij Schmid pl. Grüneck ter izrazil željo po naših sinodalnih knjigah, ker pamerava v kratkem praznovati škofijsko sinodo za svojo vladikovino, obsegajočo švicarske okraje Graubünden, Schwyz, Zürich, Uri, Unterwalden in Glarus ter kneževino Lichtenstein; takovšnega zborovanja tam ni bilo že sto in sto let. Spremljal ga je duhovni svetovalec Viljem Moser, ravnatelj škofijske pisarne v Morgunciji.

m **Maribor.** Kakor običajno, je imela mariborska podružnica Slovenske Straže pretečeni ponedeljek svoj običajni družinski večer. Stražarje je »počastil« ta večer s svojim obiskom tudi velik liberalce pred Bogom in ljudmi, učitelj in šolski vodja Ignacij Skrbinšek iz Planice pri Framu. Ne vemo pravzaprav, kaj je pripeljal tega prijatelja sladke vinske kapljice, da se je vsedel nepovabljen med »črne klerikalce«. V nadi, da izpreobrne s svojimi vzvišenimi nazori kakega Stražarja v liberalca ali slogaša, je ta gospod začel našim gostom prednašati približno ta-le govor: »Vaše časopisje laže, naša »Sloga« in »Narodni List« sta polna resnice, vi »klerikalci« lažete in farbate ljudi, slovensko kmečko ljudstvo nima ne trohice vere; verne se kažejo ljudje na deželi, posebno kmetje, le radi tega, ker sili župnik v ljudi z vero, rožni venec se nikjer ne moli, sploh se ljudstvo za vero nič ne zmeni. V njegovem kraju, ki ga on osrečuje, berejo ljudje večino liberalne liste »Sloga« in »Narodni List«. »Klerikalna« stranka pima pri ljudstvu nobenega zaupanja in bo čez par let popolnoma propadla. Za župnikove čenče se ne zmeni ne on, ne župljani, »Slovenskega Gospodarja« nihče ne bere, čeravno ga župnik plačuje; on, učeni g. Skrbinšek, bere »Sloga«, »Narodni List« in »Stajerca«, katerega si kupi, ko pride v mesto« (junaško ga je potegnili mož iz žepa). Tako in enako je prednašal svoj govor liberalni učitelj. Zalošten, da mu ti nesrečni »klerikalci« nočejo verjeti, razjarjen, da si mu upajo še »klerikalci« krepko odgovarjati, jo je skoro brez slovesa popihal v temno noč. Ako se ne bi bili zgovornemu možu poznali znaki zavžitega alkohola, bi bili Stražarji z vsiljivim liberalcem drugače postopali. Nastop tega učitelja nam zopet spričuje, da naše ljudstvo res ne more imeti spoštovanja do liberalnih učiteljev, ki si upajo naš verni kmečki rod javno tako sramotiti kot največje neverneže, sovražnike duhovnikov in katoliške stranke. Če bi g. Skrbinšek one nauke, ki jih je razlagal dne 16. septembra v Mariboru, tolmačil kmetom v Framu in na Planici, je težko, če bi tako po ceni opravil. Vi, verni slovenski kmetje, zapomnite si, kako govori o vas liberalni učitelj.

m **Kamnica.** Nadučitelj Hofbauer, ki se je pri letošnjih občinskih volitvah tako hudo razburil in je šel začasno na dopust med šolskim letom, se je zdaj v počitnicah vrnil in marljivo opravlja županske občinske posle. — Naši vinogradniki pravijo, da bi bilo silno želeti, da bi tisti solnčni žarki, ki so spomladni tako močno sijali na občinske glasovnice, da je vsled njih toplote izginila barva občinskega pečata, omehčali in osladili grozdje v vinogradih. Pa ne vemo, če bo kaj.

m **Gor. Sv. Kungota.** Razglas c. kr. okrajnega glavarstva mariborskega z dne 30. julija 1912 o letošnjih vojaških naborih v mariborskem političnem okraju je na občinski deski na stari šoli še nabit tako, kakor je bilo opisano v zadnji številki, namreč samo

v nemškem jeziku. Slovensko besedilo razglasa je še nazaj zagrnjeno in za občan zakrito; naslov in značaj okrajnega glavarja, gospoda c. kr. namestniškega svetnika Weiss-a, je še prelomljen, njega ime kot podpis pa še s črevljarskim žrebljem prebodeno. Pač pa je nađ ravno tem razglasom na ravno tej občinski deski od zadnje nedelje naprej nabit razglas ravno istega c. kr. okrajnega glavarstva mariborskega z dne 1. septembra 1912 o zglaševalni dolžnosti črnovojnih zavezancev tako, da slovensko besedilo razglasa ni noter zagrnjeno in zakrito, ampak, kakor je to v slovenskem kraju edino pravilno, je slovenski razglas lepo razvidno nabit.

m **Sp. Gasteraj.** Dne 12. in 13. t. m. so se v naši občini vršile občinske volitve. Volilna borba med slovensko kmečko in liberalno-nemškutarsko stranko je bila, kakršne Gasterajčani še ne pomnimo. Sila je bila taka, da so celo gospod župan Kossler, kot predsednik volilne komisije, morali zunaj loviti volilce in jim ponujati druge glasovnice. Občina šteje skupno 83 volilcev. Radi tako »ogromnega« števila je bilo potrebno, da so gospod župan razpisali za dva dni občinske volitve. Pa vse ni nič pomagalo, v drugem razredu smo popolnoma zmagali, v tretjem smo dobili enega odbornika. Da smo dva izgubili, je krivda nekaterih strahopetnežev, ki so se v zadnjem hipu poskrili v mišje luknje, nekateri pa so prodali svoje prepričanje za frakele žganja. Volitev prvega razreda pa je zaključena, ker se je volilna komisija med seboj sprla in ker se je županski stolec že potapljal, so gospod župan v skrajni sili volitev prvega razreda zaključili.

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Da naši ljudje vidijo, kaj se da vse mogoče in nemogoče s par. 19. popraviti, prinašamo ta-le popravek, ki ga samo radi vzgleda nismo pokopali v uredniškem košu. — Sklicujoč se na par. 19. tiskovnega zakona prosimo, da objavite glede dopisa v 33. številki »Slovenskega Gospodarja« z naslovom: »Sv. Benedikt v Slov. gor.« na istem mestu v eni prihodnjih številki tega lista sledeče: Ni res, da »Mi bi še zaj za ljudsko decu mogli plačevati, da bi nah lehku guspoude špilali, pa še svoje nimamo s čim ublejčiti«, — res pa je, da mi za nikakó »ljudsko decu« ne plačujemo. — Ni res, da »Nadučitelj pre če, da bi mogla naša gmajna bedenička še za jeguvega študenta plačevati. Sest rajniš pre na mejsenc«, — res pa je, da gospod nadučitelj tega noče in da še ni niti vinarja za »jeguvega študenta« zahteval ali prosil. Občinski urad sv. Benedikt 7. IX. 1912. Jakob Vakaž, župan. — Ne res, da »Či pa nima gej sin zeti, pa ga naj s šoule vün zeme nu ga ta da, gej de ga lehku stalu«, — res pa je, da imam »gej sin zeti« in mi ni treba »ga s šoule vün zeti«. — Ni res, da »Zatou bi te bili dobri sluvenski pejnzezi, da bi nah lehku svoju posilinemstvo po bedeničkem pürgi uddava«, — res pa je, da ne potrebujem nikacih »sluvenskih pejnzov« in da moj sin nikacega posilinemstva po »bedeničkem pürgi« ne »uddava«. — Ni res, da »Pre že tak' neče več znati sluvenski«, res pa je, da moj sin hoče in mora znači »sluvenski«. — Blenk, nadučitelj.

m **Fram.** V zadnji številki ptujskega »Stajerca« se nek dopisnik zopet jezi nad našim gospodom župnikom ter kaže s tem svojo štajercijansko vzgojo. Pri tem se močno poteguje za kovača Koresa, ki jo je pred nekaj meseci primahal sem s trebuhom za kruhom. Ta človek bi že rad imel neko oblast nad nami, pa tega se nam tukaj v Framu ni treba bati. Za svojo pritožbo na milostljivega gospoda knezoškofa je menda dobil od »Stajerca« leseno medaljo. Zavoljo njega se še menda Framčani ne bomo štajercijancev ustrašili.

m **Slov. Bistrica.** Luterski pastor Mahnert se je mudil zadnje nedeljo tudi v našem mestecu, kjer je imel v rotovžu svojo službo božjo. Naš občinski zastop obstoji dosedaj še iz samih katolicčanov, torej se čudimo, da se protestantovskemu pastorku tako radovoljno dopušča služba božja v rotovžu. Je-li mar njegova pridiga mestu v kakšno korist? Ali pa nagiba naše mestne očete prav posebno prijateljstvo do luterske vere? Kmetje, ali ne vidite, kakšni so ti vaši prijatelji? Po eni strani se hlinijo vam in vas vabijo v svoje hiše, po drugi strani pa se prijateljijo z ljudmi, ki vam hočejo vzeti sveto vero.

m **Slov. Bistrica.** Nemška šola je začela zopet s poukom. Ker še ni nemške mladeži dovolj, prignali so tudi mnogo slovenskih otrok v svojo mučilnico. Mnogo slovenskih starišev se je dalo zopet premotiti z izmišljotino, da so vsi v mestni občini rojeni otroci vsolani v nemško šolo. (To pa nikakor ni res. Ko so pred par leti Slovenjebistričani sezidali nemško šolo, tedaj smo v resnici naredili z njimi pogodbo, da je treba mestni občini za okoliško šolo prispevati le tedaj, če bo obiskovalo vsaj 40 otrok iz mestne občine okoliško šolo, vsakemu pa se da na prosto, kam da svojega otroka. Torej so otroci iz mestne občine vsolani ravno tako v okoliško kakor v nemško šolo, in je le od starišev zavisno, kam jih vpišejo. Nekateri slovenski stariši pa se dajo preradi premotiti. Da še dalje gre njih radovedna nezavednost. Za primer le eden slučaj! Lansko pomlad nam je pobrala smrt med drugimi tudi vrlega in zavrednega Slovenca. Kot zaveđen mož še tudi na smrtni postelji ni pozabil svojega materinega jezika. Zapustil je dva mala otroka. Par trenutkov pred smrtjo pa je še enkrat naročal svoji ženi, ki je tudi slovenskega pokolenja, naj mu izpolni vsaj eno željo, naj vzgoji njegova otroka v narodnem duhu, naj ju da, ko odrasteta, v slovensko šolo. Gospa mu je ob smrtni postelji to obljubila, a storila je drugače. Umrlemu soprogu je postavila nemški nagrobni spome-

nik in mu za slovo še spačila pošteno slovensko ime. Svojega starejšega otroka pa je proti volji umirajočega očeta dala zapisati v nemško šolo.

m Slov. Bistrica. Od velike Slomškove slavnosti dne 25. avgusta se je poslalo Slovenski Straži 75 K kot čisti dobiček.

m Črešnjavec. Požar. Zgorelo je pri cerkvi gospodarsko poslopje Gregorja Koren in Jožefa Frešer. Če bi bil veter, bi bila lahko zgorela vsa črešnjevska vas.

m Sv. Magdalena pri Mariboru. Pribodni sestanek „Slovenske Straže“ za Sv. Magdaleno se vrši v nedeljo dne 22. septembra popoldne po večernicah v društveni sobi Tržaška cesta 15. Slovenci, pridite v obilnem številu!

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukajšnja podružnica „Slov. Straže“ priredi v nedeljo, dne 22. septembra 1912 po sv. maši v bralni sobi v župnišču svoj letošnji redni občni zbor. Razun običajnega odborovega poročila in volitve novega odbora je na dnevnem redu tudi važen in zanimiv podoben govor. K prav mnog. številni udeležbi najljubše vabimo vse člane in sploh vse narodno zavedne Križevčane.

m Ruška koča. Za veselico, ki se je priredila povodom blagoslavljanja in otvoritve „Planinke“, se je trudilo in veliko žrtvovalo mnogo gospa in gospodičen iz Ruš, Smolnika, Lobnice in Maribora, za kar izrekamo prisrčno zahvalo. Posebno pa se še zahvaljujemo gospe Julčki Serčević, v. elč. g. dr. Medvedu, ki se je pripeljal naravnost iz Dunaja ter šel k Sv. Arelu maševat in blagoslavljat „Planinko“ gg. pevcev ter delavnemu in za planinstvo tako vnetemu g. Bruno Roterju.

m Sv. Benedikt v Slov. ger. Katoliško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu priredi v nedeljo dne 22. septembra t. l. po večernicah v šolskih prostorih Slomškovo slavnost s petjem, tamburanjem in igro. V slučaju zelo slabega vremena se slavnost preloži na prihodnjo nedeljo.

m Sv. Martin pod Vurbergom. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 22. t. m. igro: „Trije tiki“. Na vspredu še govor in petje. Vstopnina: stojišče 30 vin. Začetek ob pol 4. uri popoldne.

m Mače. V nedeljo, dne 22. septembra po večernicah bo zborovanje Orla in Mladeniške zveze. Nazadnje bo volitev novega predsednika Orla. Mladeniči in možje pridite v obilnem številu. Ob enem bo zanimiv govor in poučno predavanje o Dunaju in svetovnem evharističnem shodu. Na zdar!

Ptujski okraj.

p Ptuj. Radi zadnjega dolgotrajnega deževja je začel krompir, ki je še večinoma v zemlji, hudo gniti. Gnije tudi boljše grozdje po haloških in slovenjgorških vinogradih. Koruza je še skoraj popolnoma zelena, ajda pa bo menda vzela zgodnja slana, ker je še celo negodna. — Med Mariborom in Ptujem na desnem bregu namerava neka družba bogatašev napraviti veliko elektrarno. Električna sila, ki bi se dobila na ta način, bi gonila železniške vlake na progi Maribor—Celovec. Tovarniško poslopje bi stalo nekje blizu vasi Dogoše nad Št. Janžem. Naredil se boče niže Pobrežja pod Mariborom globok prekop-vodotok čez Dravsko polje. Iztekal bi se ta vodotok malo nad Ptujem zopet v Dravo. Kmetom pa napravava gotovo ne bo koristila, ker se nam bo odvzelo najlepše kose našega polja, prerezanih bo pa tudi zelo mnogo potrebnih peš- in kolovoznih potov.

p St. Janž na Dravskem polju. Dne 11. t. m. je umrla tukajšnja posestnica povsod priljubljena G. Šolar, p. d. Repička. N. v. m. p.! — Dne 16. t. m. pa se je poročil vrl mladenič Alojzij Šolar z mladenko Marijo Lemeš iz Dogoše. Bilo srečno!

p Vurberg. Dne 8. t. m. smo pri nas veličastno obhajali god rojstva Marijinega. Velika procesija je prišla iz ptujške župnije. Prišli so tudi Orli iz Ptuja ter so bili navzoči pri sv. maši, po večernicah pa so na prostem telovadili. Ljudstva se je zbralo veliko in ga je nastop Orlov kar očaral. Res veselo je bilo.

p Trnovska vas. Županom naše občine je bil v drugič izvoljen g. Jakob Čuček, vrl pristaš K. Z.

p Muretinci niže Ptuja. Imeli smo dne 30. avgusta t. l. občinske volitve. Sanjati se je začelo nekemu štajerčijancu, da bi tudi on lahko postal župan. Siromak pa niti v odbor ni prišel. Sedaj je vložil rekurz. Radovedni smo, ali bo sedaj c. kr. namestnika volilcem zaukazala, da bi morali njega voliti. Jožko, Jožko, grozdje je še prekislo. Ako hočeš, da ti boho volilec bolj zaupali, tedaj moraš dajati lepše vzglede.

p Ormož. Ena najstarejših posojilnic na Spod. Štajerskem je Ormožka posojilnica v Ormožu. Skozi vsa leta njenega poslovanja je vedno točno in uljudno ustrezala svojim članom in tako rešila marsikatero posestnika gospodarskega propada. Podpirala je vedno z lepimi letnimi prispevki naša narodno-gospodarska društva; tudi dijakom je bila vedno najboljša dobrotnica. Tako si je pridobila posojilnica v celem ormoškem okraju splošno zaupanje in je postala močna postojanka v spođnještajerskem združništvu. Njen dosmrtni načelnik je bil bivši notar v Ormožu, dr. Ivan Geršak, katerega je začetkom leta 1911 pokosila smrt. In glej! Vsi naši narodni nasprotniki so zbornali v svet: sedaj, ko ni več dr. Geršaka, se bo naš, nekdanj najmočnejši denarni zavod, kar hipoma razrušil, in nemškutarji so že z veseljem pričakovali propada, zlasti ptujski, lažnjivi „Štajerc“, je vedel največje lažnjive stvari o raznih izgubah in o propadu posojilnice povedati. A vse to podlo hujskanje ni nič pomagalo. Naši zavedni kmetje se tega nepoštenega hujskanja niso ustrašili, ampak oklenili so se posojilnice tem bolj, ker so bili prepričani, da je posojilnica v dobrih rokah in vsaka izguba izključena. Žalostno dejstvo je pokazala liberalna Zadržna Zveza v Celju, katere revizorji so se vedno o delovanju ormoške posojilnice silno pohvalno izražali, mesto, da bi ji svetovali, kako naj svoje poslovanje uredi, da je s tem posojilnico po površni reviziji kar hipoma koncem leta 1910 iz svojega članstva izključila, ker ni bilo mogoče ustrezati njenim zahtevam do 1. oktobra 1910, misleč, to bo naš smrtni udarec. Res čudna liberalna zadržna organizacija! Žalostnega poloma pri Glavni posojilnici

v Ljubljani pa še takrat ti gospodje zadržarji iz Celja morda niso videli? Posojilnica se je nato obrnila do Zadržne Zveze v Ljubljani, ki ji je dajala vedno razne nasvete in pripomogla, da je uredila svoje poslovanje. Obljubila ji je, da jo sprejme kot članico, ko se bodo nedostatki, kateri so nastali v času, ko je bila posojilnica članica celjske liberalne Zveze, odpravili. Med tem je bila posojilnica nad eno leto pod nadzorstvom trgovskega sodišča v Mariboru, katero je posojilnico večkrat revidiralo. Zadnja sodna revizija je bila 7. in 8. rožnika t. l. in je dognala, da so sedaj vsi nedostatki odpravljani in da si je pridobila posojilnica v zadostni meri zopet nekdanje zaupanje nazaj. Nato je sprejela našo posojilnico v svoje članstvo najmočnejše denarno središče na Jugoslovanskem, Zadržna Zveza v Ljubljani. Torej kmetje, sedaj vidite, da je naša Ormožka posojilnica v najlepšem redu in da varno posluje. Zaupajte ji zopet svoj prihranjeni denar in se je vedno poslužujte. Vodi jo samo odlični kmetje iz ormoškega okraja, kakor: Tomaž Korpar iz Oslušovec, načelnik; Anton Meško, deželni poslanec in župan v Lahoncih, podnačelnik; odborniki: Martin Ivanuša iz Huma, Valentin Erhartič iz Oslušovec, Martin Ivapuša iz Franjkove, Stanislav Dogša iz Grab ter Franc Hanželič iz Hardeka. Posojilnica je v upravnem letu 1911 kljub vsem zaprekam in splošni denarni krizi zadovoljno napredovala. Denarnega prometa je imela koncem leta 1911 1 milijon 31 tisoč 212 K 89 vin. Bilanca je izkazala čistega dobička 1.946 K 96 vin., kateri se je ves pridelal rezervnemu zakladu, tako, da znaša isti koncem leta 1911 26.385 K 23 vin. Uradni dnevi se strogo upoštevajo. Izplačila in vplačila se vrše le vsako sredo in soboto popoldne od 8. do 12. ure. Pojasnila se pa dajejo vsaki dan dopoldne in popoldne, izzemši praznike in nedelje. Vložnik lahko postane vsak, ki vloži najmanj 1 K. Hranilne vloge se obrestujejo po 5% od dne vloge do dne dviga. Obresti se pripišejo vsako leto 1. januarja h kapitalu. Posojila se dajejo le zadržnikom na vknjižbo ali pa osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin.

p Središče. Že večkrat smo povdarjali, da so v Središču dobri ljudje, prave liberalce lahko prešteješ na prste. In ta maloštevilna družba hoče s strahovladno obdržati liberalni značaj trga in tako na zunanji kazati, da je Središče liberalna trdnjava, kar je pa debela laž. Da je tako, dokazuje letošnja zbirca č. g. kaplana, ki pravzaprav ni bila zbirca, ampak preskušnja Središča, ali je liberalna ali ni. Liberalci so namreč celo leto oponašali g. kaplanu lansko zbirco in grozili, da letos kaplan zbirce ne dobi. Zadnji čas se je sešel občinski odbor k seji, kjer je sklepal o kaplanovi zbirci, dan pred napovedano zbirco je pa občinski sluga potom bobna razglasil po Središču, da si občinski odbor šteje v dolžnost, opozoriti občane, da kaplanu zbirce ni treba dati, ker si sicer kaplan pridobi stalno (servitutno) pravico do zbirce, katero se bo moralo izplačevati. Neresnica in hujskanje! Gospod župan, ali verujete sami sebi, da se bo letos „servitutna pravica“ pridobila, ako se stoletja ni? Namen je prozoren! Toda boben je imel slab uspeh: le samo trije gospodari so namreč zbirco odklonili, 12 gospodarjev, oziroma gg. liberalcev, pa g. kaplan ni obiskal, tako torej 15 gospodarjev zbirce ni dalo. Zanimivo je, da je tudi 5 občinskih odbornikov dalo zbirco. V tem se zreali liberalna trdnjava. Up in želja liberalcev, da kaplan zbirce ne bi dobil, in s tem dobil nezaupnico ljudstva, se je izjalovila. Liberalci so pa zamašili sami sebi usta in zavezali jezike, da ne morejo več o zbirci govoriti in jo oponašati; zakaj ljudstvo, ki ni liberalno, je dalo g. kaplanu zbirco prostovoljno z dobro voljo proti volji liberalcev in s tem odobrilo njegovo delovanje in mu izkazalo zaupnico, za kar so temeljito poskrbeli liberalci sami; sebi pa nategnili za par centimetrov nosove. Občinski odbor si naj pa šteje v dolžnost, da skrbi za to, da še tako kmalu ne pridejo občinske doklade, ki so baje že blizu, ker to bi občane mnogo huje zaželo kakor kaplanov „servitut“.

p Središče. Našem Orlu so darovali vč. g. bisernomašnik M. Sinko 50 K. Prisrčna hvala!

Zetale. Na praznik rojstva Marijinega se je pri Mariji Tolažnici vršil krasen dekliški shod v proslavo jubileja Slomškovega. Prihitele so mladenke od Sv. Trojice, iz Stopere, Rogatec, Sv. Križa in od drugod. Najprej so domači vč. g. župnik blagoslovil kaj lepi zastavi mladeniške in dekliške Marijine družbe, nato je sledila pridiga č. g. kaplana Krajnca o pomenu zastav in sv. maša. Od 1.—3. ure se je vršilo na prostoru pri cerkvi veliko dekliško zborovanje, ki se ga je mnogobrojno udeležilo tudi domače ljudstvo. Vodi ga je župnik Gomilšek. Pozdravne besede so govorile Neža Jus (Zetale), Ana Gorup (Stoperce) in Jera Kureš (Sv. Trojica). Neža Jus (Zetale) je deklamovala „Pozdrav mladenkam Marijinih družb“. Slavnostni govornik župnik Gomilšek je proslavljal Slomškovo verno, rodoljubno, pravično in veselo srce. Marija Krivec (Zetale) je deklamovala pesem: A. M. Slomšku, in Neža Mešiček (Sv. Peter na Medvedovem selu): Slava Slomšku! Helena Vgrinc (Zetale) je govorila o pomenu dobre matere. Mar. Straus (Zetale) je deklamovala Slomškovo: Žalostno pesem; Neža Mešiček (Sv. Peter na Medvedovem selu), pa Slomškovo: Pesem neveste Jezusove. Jožefa Hajnšek (Rogatec) je razložila, zakaj smo Slovenci toliko zatirani in kako potrebno je delo pri Slovenski Straži. Nato je nabrala 13 K za Slovensko Stražo. Marija Krušič (Zetale) je deklamovala Slomškovo: Pohvala sv. križa. Mar. Kodrič (Zetale) je govorila o pomenu časnikov. Vmes je zapel celi zbor več Slomškovih pesmi. Na shodu je vladalo ve-

liko navdušenje. Nato so bile v cerkvi slovesne večernice in pridiga župnika Gomilškega, po kateri je šla dolga procesija deklet z obema zastavama v župnijsko cerkev. Cela prireditev je bila lepa proslava Slomškova, polna naukov za našo mladino, pa tudi za odrasle.

p Rogatec. Katol. bralno in gospodarsko društvo s sedežem v Rogatecu, obhaja v nedeljo, dne 22. t. m. Slomškovo slavnost in ob enem dvajsetletnico svojega obstanza. V ta namen se priredi v Gaberju v gostilni Elizabete Gobec (nekdanj pri Tinču) veselico s petjem in igro „Tri sestre“. Začetek je ob 3. uri popoldne.

p Ormož. Naša Mladeniška in Dekliška zveza priredi v nedeljo dne 22. septembra v Ormožu veliko Slomškovo slavnost združeno z igro „Tri sestre“ in mnog. bruno drugo zabavo. Govorit pride g. dr. Hohojec, dr. Krek in drugi. Ob enem bo ustanovitev Orla ter pridejo ob tej priliki društva oziroma odseki „Orla“ iz Maribora, Središča, Ptuja in drugod, ter se vrši tudi telovadba. Pridite ob blizu in daleč! Slavnost se vrši popolne ob 3. uri v gostilni g. Skorčiča.

Ljutomerski okraj.

I Sv. Križ na Murskem polju. Preoster in preoseben se je zdel liberalcem zadnji dopis v „Slovenskem Gospodarju“ o njihovem plesu. Tako? Vi, liberalci, smete blati in sramotiti naše voditelje, mi pa bi morali vas božati in se vam klanjati? Pomnite, s kakršnim orožjem nam posojujete, s takim vam bomo vsak čas vračevali. Vi ste začeli grdit naše voditelje po „Narodnem Listu“ in „Štajercu“, ne čudite se torej, če tudi po vaših „glavah“ prileti včasih kak mrzel curek. Zdravniki pravijo, da je to včasih dobro. Mi nismo začeli, a dolžni vam tudi radi ne bi nič ostali. Tudi ne mislite, da res nikdo drugi v vsej župniji ne zna sestaviti kakega dopisa, kakor gosp. kaplan. Saj veste, da zamoremo med drugimi celo take dopisnike kmečkega stanu, katerih spise priobčujemo listi na uvodnem mestu.

I Mala Nedelja. V 36. številki „Narodnega Lista“ z dne 5. septembra se neki malonedeljski „naprejšček“ na vse pretege hvalisa z dobro uspešo veselico z dne 25. avgusta. V resnici pa je bilo „napredno“ učiteljstvo v polni meri zastopano, drugega občinstva pa je bilo bore malo, in to je znamenje, da preveča kmečko ljudstvo katoliški duh. Nadalje se dopisnik zaganja v „klerikalno propagando“ in pravi o neki agitaciji, o kateri pa udom Izobraževalnega društva sploh ni nič znanega. Zakaj bi naj mi sploh proti agitaciji, saj lahko s ponosom gledamo nazaj na našo veselico, ker je bila še enkrat tako številno obiskana kot vaša. Tudi je očitna laž, da bi bili stariši svojim otrokom naročali, vaša vabila trgati, pač pa je res, da so nekatere „dične gospodične“ otrokom, katerih stariši so udeleženi Izobraževalnega društva, zabijavale, da naj prinesejo cvetlice za veselico, in ena izmed njih je bila celo tako navdušena, da je pripovedovala, da potrebujejo cvetlice za nakit pri sprejemu g. dekana. Pa glejte! Pri prihodu g. dekana ni bilo opaziti nobenega nakita, pač pa so se dotične cvetlice na dan veselice šopirile na junaških prsih naših liberalcev. Ali ni to zanimivo? Predbaci-va se udom Izobraževalnega društva, da so se na dan veselice v velikem številu mimo vas sprehajali. Ali ni to ponos za nje, ker sami pripoznavate, da jih je bilo veliko število? Koliko je pač vas? Na prste obeh rok se vas lahko prešteje. Tudi na veselico našega Izobraževalnega društva so nekateri predrzniki brezplačno udri; dotičniki bodo še menda enkrat naši pristaši. In kar se tiče „hujskačev“ na naši strani, vam naravnost povemo, da jih ne boste našli, ker jih soloh ni.

I Ščavnica. Štejejo nas med obmejne Slovence. Nemci pritiskajo z vso silo na nas. Zlasti so se vrgli na šoli pri Sv. Petru in na Ščavnici, da s pomočjo nekaterih poslinemskih učiteljev vzamejo otrokom ljubezen do materinskega jezika. Prav dobro jim služita ravnatelj Eržejak in naučitelj Špende. Poslednji si prav posebno prizadeva, da bi nas ponemčil. S pomočjo krajnega šolskega sveta, v katerem so dalje časa nam Slovincem nenaklonjeni možje imeli večino, se mu je posrečilo, skoro popolnoma doseči svoj namen. Šola je dobila popolnoma nemško lice. Nikjer ne najdemo slovenskega napisu, pač pa mrgoli v III. razredu nemških napisov, katerih gotovo noben otrok ne razume. Šolska izpričevala in druge tiskovine, vse je nemško. Učni jezik je v III. razredu popolnoma nemški. Pa hvala Bogu, pričakujemo, da se bo tudi pri nas v tem oziru na bolje obrnilo. Letos je prišel namreč slavni šolski svet v slovenske roke, načelnikom je izvoljen naš vrl veleposestnik g. Martin Roškar, odbornik gornjeradgonske posojilnice. Že kar pri prvi seji se je sklenilo, da se vnaprej uraduje vse slovenski in da se bo načelnik oziral le na slovenske, oziroma dvojezične dopise. Seveda, ta sklep nasprotni stranki ni bil všeč. Najhuje pa so bili prizadeti, ko se je sprejel predlog, da se vpelje v vseh treh razredih slovenski učni jezik. Tedaj so začeli na vse načine spletakariti, misleč, da bodo naše prestrašili, in so takoj odstopili, dva samo na videz, kajti dala sta se zopet lepo voliti in sta na novo priromala v šolski svet. Govori se celo, da so mislili na ta namen prejšnjo volitev razveljaviti, a njih poskus, ki je bil le manever, se je hudo ponesrečil. Pa miru še le ne dajo. Naenkrat so jo prav modro iztuhtali. Rekli so tudi, da tamkaj službujoči g. katehet nima pravice biti uđ krajnega šolskega sveta in da zavoljo tega ne morejo biti seje veljavne. Gospod načelnik je prosil pojasnila pri okrajnem šolskem svetu in ta mu je odločno odgovoril, da ima g. katehet vso pravico, biti uđ šolskega sveta. To naj o tej zadevi zadostuje za danes, drugo poročamo ob priliki. — Za nas Slovence je napis „Schule Stainzthal“ gotovo sramoten. Mi hočemo biti svoji gospodarji in se ne pustimo ko-

mandirati od prusko-protestantovskega Šullerajna. Vsi tedaj z veseljem pričakujemo, da bomo v kratkem imeli slovensko šolo, kakor jo imajo pri Sv. Benediktu, Sv. Ani, Negovi in drugih sosednjih občinah. Dokaz, da samonemška šola ni za naš kraj, je, da iz ponemčevalne šole izstopivši otroci ne znajo ne nemški ne slovenski. Nemškutarji so pa navadno veliki bahiči, pa slabi orači.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Smrtna kosa nam je zopet pokosila pridnega fanta 19 let starega Jožefa Fras, želarskega sina iz Rožičkega vrha. Umrl je, previden s sv. zakramenti, dne 8. septembra na Marijin dan. Bil je tudi priden Marijin družbenik. Bodi ti zemljica lahka v preranem grobu!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 8. septembra, je priredilo naše Bralno društvo veselico z dvema gledališkima predstavama. Dekleta so predstavljala igro „Dve materi“ v občo zadovoljnost. Tudi fantje so svoje „Začarano pismo“ povoljno rešili. Gledališki prostor je bil skoraj poln zabave željnega občinstva. Med številnimi domačini smo videli naše vrle sosede Kapelčane, Križevčane, Veržejčane, Malonečljčane, Duhovčane in Negovčane. Posebno zaslužijo hvalo vsi igralci, pevec in tamburaši kakor tudi pevovodja g. V. Kocbek. Hvala tudi tistim gospodom, ki se predstave niso mogli udeležiti, pa so poslali lepo vstopnino. — Bralno društvo že v naprej naznaja, da se vrši tukaj dne 6. oktobra Slomšekova slavnost v prid Slovenski Straži, združena z velikim mladeniškim shodom. Društvo se bo potrudilo, da dobi dobre govornike. Natančni vspređ se pravočasno naznani.

I Gornja Radgona. Za Slov. Stražo je daroval g. H. Robinšek eno krono. Bog ga živi!

I Sv. Križ na Murškem polju. Bralno društvo priredi v nedeljo, 22. sept. t. l. veliko Slomšekovo slavnost in obnem slovensko otvoritev dvorane, ki sta jo posojilnica in Križevcih in Bralno društvo skupno postavila, da služi pouku in zabavi krščanske mladine. Začetek takoj po večernicah. Sedži po 1 K, stojišča po 40 vin., preplačila se oziroma na stavbene stroške hvaležno sprejemajo. Na vspređu so govori č. g. Fr. Stubeča in g. Vlad. Pušenjaka, pesmi, deklamacije in igra „Na smrt obsojeni“. Svira slavna šentandraževska godba.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. V nedeljo, dne 15. t. m. se je vršil gospodarski shod v prostorih posojilnice. Zbralo se je veliko uglednih kmetov. Po pozdravu živinozdravnika Pirnata povzame besedo živinorejski inštruktor Mauhler iz Maribora. Govornik nam razloži pomen povzdige živinoreje v alpskih deželah. Nafo nam še predava, kakšega pomena je za sedanje čase zadružna vnovčevalnica za živino. Poslušalci so z zanimanjem sledili govorniku. Ko je pristopilo precejšnje število kmetov k Osrednji zadrugi za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru, se je shod zaključil.

s St. Janž na Vinski gori. Nedelja, dne 15. t. m. je bila za našo faro velevažen, zgodovinski dan; kajti ta dan smo si ustanovili tudi mi prepotrebno Slovensko katoliško izobraževalno društvo. Zbralo se je po večernicah blizu 150 ljudi v cerkveni hiši, kjer nam je domači gospod bogoslovec Karol Arlič v prepričevalnem govoru pokazal potrebo in obenem razložil pravila izobraževalnega društva. Govornik je tako navdušil poslušalce, da je takoj pristopilo 50 udov, in sicer 16 ženskega in 34 moškega spola, kar je za naš kraj jako lepo število. Vendar jih je še veliko, ki jih pogrešamo v naših vrstah. Toda trdno upamo, da bo — predno bo minulo leto 1912 — štelo naše društvo nad 100 članov. Na predlog govornika se je potem enoglasno izvolil sledeči odbor: Sedovnik Anton, predsednik; Videmšek Ivan, podpredsednik; Kroflič Marko, tajnik; Videmšek Rafko, tajnikov namestnik; č. g. Gosak Franjo, blagajnik; Kroflič Jožef, blagajnikov namestnik; Lednik Ivan, knjižničar; Javornik Blaž in Rednak Janez, pregledovalca računov. Cel odbor nam je porok, da je društvo v pravih rokah, da ne bo „spalo“, ampak da bo življenje v njem prav živahno. Naročili smo si takoj 3 izvode „Slovenskega Gospodarja“, druge časnike pa, kakor „Straža“, „Bogoljub“, „Naš Dom“, „Slovenec“ itd. bo dal do novega leta blagohotno na razpolago vč. gosp. župnik, in še-le ob novem letu si bomo naročili razne liste. Društvena knjižnica pa se bo otvorila v teku 14 dni; nekoliko knjig že imamo, ki so jih darovali: vč. gosp. župnik Gosak, gosp. bogoslovec Arlič in Slov. kršč. soc. zveza v Mariboru. Društvo imamo torej, sedaj pa le pridno hodite čitat časnike, ki so že na razpolago!

s St. III pod Turjakom. Shod, ki je bil sklican v nedeljo, dne 15. t. m. popoldan, se je prav dobro obnesel. Živinorejski inštruktor Mauhler iz Maribora je orisal pomen živinoreje. Kot vzgled je navedel Švico, Kranjsko, Koroško itd. Nato je še natančno razložil namen in pomen Osrednje zadruge v Mariboru. Da se kmetje zanimajo za Osrednjo zadrugo za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje, je pokazalo to, da je kar tam po shodu pristopilo 8 kmetov k imenovani zadrugi.

s Sv. Martin pri Velenju. V nedeljo, dne 22. septembra ob 3. uri popoldne priredijo Dekliška zveza in telovadni odsek „Orel“ igro „Mlinar in njegova hči“. Ves čisti dobiček je namenjen za Društveni Dom. Pri tej priliki bode govoril tudi dr. Verstovšek o važnem predmetu. Kmetje iz Zgornje Saleške doline pridite vsi na veselico!

s Smartno pri Velenju. V nedeljo, 22. t. m. se vrši po rani maši shod S. K. Z. v Društvenem Domu. Poročal bode poslanec gosp. dr. Verstovšek.

Konjiški okraj.

k Kebelj. „Slovenski Gospodar“ je dobil v zadnjem času tukaj več novih naročnikov, tako, da ga

sedaj že prav lepo število prihaja v našo župnijo. Mnogi so izprevideli in spoznali, da je „Slovenski Gospodar“ list, ki je kmetu kakor delavcu zvest in dober prijatelj. Da bi le kmalu vsi prišli do tega spoznanja in se z vsem srcem oklenili „Slovenskega Gospodarja“. Izdajalskega „Stajerca“ smo že do dobrega iztrebili iz naše župnije, tako, da sedaj „najbolj razširjen list na Slovenskem“, kakor sam piše, prihaja k nam samo v enem iztisu in še tega bo najbrž jesenska burja odnesla. Tudi vsiljiva „Sloga“ se še klati po naših hribih, ki pa dobaja brez naročila in plačila. Proč ž njo, kajti hinavstva ne potrebujemo! Prijatelji, le pogumno na delo za nadaljno razširjanje dobrega čtiva in da v kratkem času očistimo našo gorsko župnijo plevela, to je slabega tiska.

k Žiže. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 29. septembra t. l. po večernicah (v slučaju, da bi ta dan deževalo, pa naslednjo nedeljo, 6. oktobra) Slomšekovo slavnost s predavanjem, petjem, gledališko predstavo ter z godbo na vrtu gostilničarja Janeza Klinc v Draževsi.

Celjski okraj.

c Celje. Pravico javnosti je podelil naučni minister 2razredni trgovski šoli za dekleta v Celju za leta 1911-12, 1912-13 in 1913-14. — Srečke Slovenske Straže se prodajajo v Celju pri trgovcih Goričar in Leskošek ter trgovcu Antonu Kocuvan. Slovenci v Celju in okolici, segajte pridno po njih. — Zaprisežena sta bila v izredni seji celjskega mestnega občinskega sveta, ki se je vršila dne 12. septembra, zopet izvoljeni župan dr. Henrik pl. Jaborneg ter podžupan lekarnar Maks Rauscher. — Iznalo je celjsko okrajno glavarstvo nekega Beckenstätterja iz rajha, in nekega Antona Sinkoveca, zaradi nedovoljnega nabiranja delavcev za nemške rudnike iz celjskega političnega okraja. — Umrl je vpkopojeni poštni nadkontrolor Franc Pavlič v 63. letu starosti. — Umrl je v Celju bivši celjski trgovec Ferdinand Markoutz. — Dalje je umrl v Celju zasebni Friderik Baumgartner v 61. letu starosti. — Premiranje živine se je vršilo pred kratkim v Celju. Prignane je bilo mnogo živine, posebno iz šentjurske okolice. Prvo darilo za bike, krave in telice je dobila slovenska kmetijska šola v St. Juriju. — Zaradi tatvin in potepuštva je bil pred celjsko poroto obsojen Jakob Bukovnik na 2 leti ječe. Ravno zaradi istega čina se je imel zagovarjati že 21krat predkaznovani nevarer tat Andrej Pavlič iz Sela pri Vranskem. Tudi tega je obsodilo sodišče na 2 leti ričeta. Nadalje se je imel zaradi uboja zagovarjati pred porotniki neki Martin Kink, ki je ubil v Prekladolu Franca Mešička. Obsojen je bil na 16 mesecev težke ječe. Zaradi uboja se je imel še zagovarjati tudi rudar Anton Korošec iz Radniške vasi pri Konjicah. Korošec je nekega rudarja tako pretepel, da je isti vsled poškodb umrl. Dobil je za svoje dejanje dve leti težke ječe. Kot zadnji slučaj jesenskega zasedanja je bil na vrsti požig. Na zatožni klopi so sedeli Alojz, Jožef, Elizabeta, Marija in Antonija Bezenšek iz Prelog pri Konjicah. Obtoženi so bili požiga in goljufije. Bezenškova poslopja so večkrat zgorela in Bezenšek je vsled požarov dobil od zavarovalnic izplačane precejšnje svote zavarovalnin. Pri zadnjem požaru, ki je bil meseca maja t. l., pa so prišli požigom na sled. Jože Bezenšek je obstal, da je sam požigal, zato, da je prišel v posest zavarovalnine. Jožefa Bezenška je sodni dvor vsled krivdoreka porotnikov obsodil na 7 let težke ječe, druge štiri obtožence pa je oprostil. — Čebelarstva razstava Slovenskega čebelarstva društva za Spodnji Stajer je bila otvorjena v nedeljo ob 9. uri dopoldne na Lanovžu pri Celju. Razstava nam je kazala različne zanimivosti iz čebelarstva. Razstavljeni so bili razni panji s čebelami, steklenice z medom, satovje, umetno satovje, likerji, čebelarstvo orodje itd. Čebelarke izdelke so razstavili razni priznani čebelarji od blizu in daleč. Razstava je bila zelo lepo urejena in prostor ozaljšan z zelenjem. Bila je vse dni zelo dobro obiskovana.

c Hmelj. Promet s hmeljem je bil na zatečnem trgu tudi ta teden dokaj živahen. Vsak dan se je prodalo od 600—800 bal hmelja. Cena se ni izpremenila, a se pričakuje, da bo radi došlega lepega blaga zopet pridobila. Kot kupci so došli zopet mnogi izvenavstrijski trgovci in pivovarnarji; prišlo pa je tudi mnogo domačih odjemalcev. Najbolje se je povpraševalo za srednjim hmeljem, pa tudi za slabejšimi vrstami; za boljšim hmeljem pa je bilo malo povpraševanja. Cene so bile na zatečnem trgu sledeče: slab hmelj 115—120 K, srednji 120—130, srednjedober 120 do 136 in 140—150 K za najboljši hmelj za 50 kg. — Trganje hmelja je sedaj že povsod popolnoma končano. Kakovost hmelja je dobra. Le male množine hmelja, ki se je spravljalo ob deževnem vremenu, so postale plesnive. Nakupovanje hmelja na deželi gre brez zadržka ročno naprej. Mnoge pivovarne, kakor tudi zastopniki domačih in tujih hmeljarskih prekupcev pokupijo vsak dan velike množine hmelja. V mnogih krajih je hmelj že popolnoma pokupljen. Splošno se opazuje, da hmeljarji ne hitijo več tako s prodajo hmelja, ker upajo še na višje cene. Največ hmelja se je prodalo na deželi po sledečih cenah: srednje vrste 120—130 K, prima do 144 K, graščinski hmelj celo 148 K, hmelj malih zalog pa se je dobil celo za 100—110 K 50 kg. Kljub dobri letini se bo v kratkem času hmelj v žatečnem ozemlju popolnoma razprodal. — Tujega hmelja je na žatečnem trgu le zelo malo, tudi cene niso za istega posebno visoke. Plačuje se izvenčeski hmelj po 110 do 125 K.

c Dramlje. Zlati mir si želi večina lare. Zdeti se hoče, da ga skoraj doživimo. On, ki ga s protiversko politiko najhuje kali, že čez 10 let, je pred

mesečem dni ponudil v „Narodnem Listu“ navidezno spravljivo roko z besedami, da se gre pri bližnjih občinskih volitvah za dobro gospodarstvo in nič zoper vero. Na te besede ne damo zaradi bridkih izkušenj prav nič. V dejanju nam naj pokaže dotičnik v kratkem svojo resnobo. Stori naj med drugim to-le za gospodarstvo: Mleko naj začne bolje plačevati. Naše poslance naj pusti pri miru, ker so prijatelji kmeta, ki se trudijo zoper davek na vino, za poldnevni pouk v šoli in za trdno vojaško moč naše domovine zoper neštevilne zunanje sovražnike. Proti nepotrebnim plačilom naj naredi red pod svojo streho, da se ne bo preveč popivalo. Za volitve naj vpiše v imenike prav vse resnične volilce z resničnim davkom in nikogar drugega. Neha naj ustmeno in pismeno napačati „klerikalce“ in duhovnike. Da ni več zoper vero, bomo spoznali iz tega, če bo ob nedeljah in praznikih med nami pri celi službi božji v cerkvi; potem, če bo razdril prijateljstvo s tistimi, ki cerkve ne pogledajo, in ako ne bo v nikogar več šli z „Narodnim Listom“ in enakim ničvrednim berilom. Dokler pa ne bo vsaj vsega tega storil, bomo prepričani, da je v „Nar. Listu“ neodkritosrčno govoril, kakor vsi o-vinkarji Narodne stranke, da je torej zadnji čas, njegova spraviti iz občinskega odbora, naj pride kdo boljši v njega.

c Galicija. Veselica, katero je priredilo v nedeljo, dne 15. t. m. naše društvo na Pernovem v spomin Slomšekove 50letnice, je uspela nad vse pričakovanje lepo. Prihitali so v našo sredino vrli Orli iz Celjskega in Savinjskega okrožja, da pozdravijo svojega najmlajšega brata, Gališkega Orla, ki se je ta dan ustanovil, in mu pokažejo pot v bodočnost. Slavnostni govor je imel namesto g. dr. Verstovška, ki je bil zadržan, naš č. g. kaplan, ki je orisal Slomšekove zasluge za narod v lepih besedah. Igralci in igralke so v igri „Tri sestre“ izvrstno rešili svoje vloge. Med odmori in prosto zabavo pa so vrli celjski tamburaši udarjali na strune. Po igri so izvajali Orli proste vaje in na drogu tako vrolo, da so želi splošno priznanje gledalcev. Ob koncu se je ustanovil Orel za Galicijo, ki šteje že 21 udov. Odbor se je izvolil sledeči: predsednik D. Krajnc, podpredsednik Fr. Viđenšek, načelnik D. Križan, podnačelnik Fr. Šuberger, tajnik č. g. N. Zaje, blagajnik N. Štefančič, odbornik J. Aubrecht, Novoizvoljeni odbor nam da upanje, da bo Orel vrolo uspeval. Gosti so nas množevitilno počastili iz Žalca, Petrovč, Ložnice, Gor. Ponikve, Dobrne, Smartna in St. Petra. Fantje, sedaj pa na delo, da pokažete svetu, da Galicija ni zadnja, ampak v prvih vrstah.

Kalobje. Dne 15. t. m. po rani sv. maši priredila pri nas Slovenska kmečka zveza politično zborovanje, na katero je prišel poročat državni poslanec dr. Korošec. Shod je otvoril domači gospod župnik, na kar je državni poslanec govoril o dosedanjem delu poslanske zbornice ter razložil tudi nekatera gospodarska vprašanja. Gospod Pačar se je poslancu v iskrenih besedah zahvalil za delo in trud ter zaključil zborovanje.

c Gornja Savinjska dolina. V četrtek, dne 5. septembra, je peljal posestnik Kumrov Janez iz kolo-dvora 5 polovnjakov vina. V Gršoljah pri Rečici mu pridrvi pri ovinku nasproti samodre št. 10 s potnikom tvrdke A. Sinkovec iz Kamnika. Konji se splasijo vkljub pazljivosti voznika, in v trepotku je bilo vse prevrnjeno čez posevni rob ceste. K sreči ni bilo druge nesreče kakor pokvarjeni sođi in precej izgube na vinu. Zadnji čas je, da se divjanje samodrečev omeji.

c Ljubno. Premiranje goveje živine, ki se je vršilo na Ljubnem v ponedeljek, dne 2. septembra, je prineslo dokaz lepega napredka razumno gojene živinoreje čistega plemena marijadvorskega. Prignalo se je mnogo živine, najlepša iz občine Rečica. Prvo darilo za bike, 100 K, je dobil posestnik „Gornji Špeh“ iz Luč, in najlepšo kravo pa je imel kmet F. Rakun iz St. Janža. Daril je prešlo 56 posestnikov od države, dežele in okraja, v skupnem znesku 1630 K. Okraj Gornji Grač, ki deluje z vso vnemo za napredek ljudstva, naj gre po začrtani poti še više.

c Solčava. Novo industrijno podjetje velike obsežne lesne trgovine se namerava ustanoviti pri splošno znanem „Rogovilecu“ (Gabelwirt) pri Solčavi. Ustanovila se je nekaka družba tamošnjih kmetov in se je z gradnjo priprav za žage, ki so proračunjene na približno 100.000 K, že pričelo. Podjetju se želi mnogo uspeha.

c Marija Gradec pri Laškem. Oskrbništvo graščine Feliks Neuberger in sin v Jurkloštru je naznanilo vsem občinam, katere rabijo cesto iz Jurkloštra pa do izliva Gračnice v Savinjo, da morajo to prevzeti ali pa da graščinski oskrbnik Julij Jäckl podreti mostove. Graščina Jurklošter ima namreč to cesto v svoji zasebni oskrbi. Graščina Jurklošter je voljna precej prispevati k oskrbi te ceste. V občini Marija Gradec nas je mnogo, kateri to cesto rabimo in tudi zahtevamo, da cesta ostane, čeprav ceste ne rabijo nekateri občinski odborniki v laški župniji.

c V Šmerju pri Letah bo v nedeljo, 22. t. m. po večernicah Slomšekova slavnost. V cerkvi bo slavnostni govor, pri Habjanu pa slavnost z govori, petjem in deklamacijami.

c Laško. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 22. sept. v piznici § 11 Slomšekovo slavnost. Na vspređu je petje, deklamacije, slavnostni govor in trije mični dramatični prizori, v katerih se bo proslavljal slavni vladika A. M. Slomšek. Začetek ob 4. uri popoldne.

c Polzela. V nedeljo, 22. t. m. se na Polzeli z veliko narodno veselico otvori novi gasilni dom gasilnega društva.

c Sv. Miklavž nad Laškim. Katoliško izobraževalno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo, 22. septembra po večernicah Slomšekovo slavnost. Dekleta predstavljajo igro „Dve materi“. Čisti dobiček je namenjen Slov. Straži.

c Petrovče. Društvo Gospodar priredi veliko Slomšekovo slavnost in mladinski shod dne 22. septembra v prostorih društveneg

doma (na vrtu) točno ob treh. Na vspredu je slavnostni govor, deklamacija mladenice, govor mladenke, pred in po govori zapoje mešan zbor Zalec-Petrovčeve Slomškove pesmi, šaljni srečolov, vrtna godba, šaljni pošta itd. Poskrbljeno bo za jed in pijačo. Med odmori igrajo vrli tamburaši. Prijatelji poštno zabave pridite.

c Teherje. Dne 22. t. m. priredijo naša društva Slomškovo slavnost popoldan po večernih v kaplaniji z govorom, srečolovom, deklamacijami in šaligro „Prisiljen stan je zaničevan“. Vsi, ki častite velike može, pridite.

c Mozirje. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 22. t. m. Slomškovo slavnost in petletnico ustanovitve društva. Na vspredu bodo govori, deklamacije, petje in godba. Svirala bo Narodna godba iz Ptuja pod osebnim vodstvom kapelnika g. Franc Bračiča, sedaj gostilničarja v hotelu „Ilirija“ v Mozirju.

c Ponikva. Velika Slomškova slavnost bo na Ponikvi ob juž. žel. v četrtek, dne 26. t. m. Po naročilu njih prevz. knezo škofa se vrši cerkvena slavnost ob 50 letnici Slomškove smrti za šmarski okraj na Ponikvi. Sv. opravilo se začne ob 9. uri. Po končanem obredih v cerkvi se bo razkrila spominska plošča na mogočnem orehu, kjer so pred 100 leti nepozabni Anton Martin, kot 12letni deček, delali prvokrat javno skušnjo. Ob tej priliki govoriata govornika iz Ljubljane in Maribora. Nato sledi petje in deklamacije Slomškovih pesmi in tamburanje.

c Št. Jur ob juž. žel. Gospodarski shod se vrši v nedeljo, dne 22. t. m. po rani maši v Katoliškem Domu. O skupni prodaji živine, in pospeševanju živinoreje govori instruktor Maubler iz Maribora.

Brežiški okraj.

b Brežice. Slovenci, kupujte srečke loterije Sl. Straže, ki se priredi v korist slovenskih otrok ob mejah! Srečke se dobe po 1 K v Brežicah doslej v glavni trafiki ter v trgovini Iv. Vidmar.

b V Brežicah se vrši Slomškova slavnost v nedeljo, dne 29. t. m. Na zanimivo prireditev, koje vsprede priobčimo prihodnjic, že danes opozarjamo domačine in sosede.

b Brežiška okolica. Predzadnje nedeljo je na Vidmu v železniški voz, v katerem je bil 1 duhovnik ter fant-Orel, pridrla čreda kozl., hočem reči brežiških posilinemških komijev in drugih takih vrednih drugov. To bi jih morali videti in slišati njih početje, ko zapazijo duhovnika ter orlovski znak. Sam Bog zna, katerih živali glasovom je bilo podobno njihovo rjovenje in tulenje ter umazano govorjenje, ki jim je prihajalo, kakor se je videlo, iz dna duše. Oba imenovana sta jih mirno in dostojno poslušala ter se v duhu klanjala pred nemško kulturo, ki poganja tako cvetje ter rodi tak sad; hvalila pa sta tudi Boga, da imamo mi drugačne pojme o izobrazbi in kulturi. Zanimivo za nas okoličane je, da je bila večina teh junakov iz Matajsove trgovine.

b Rajhenburg. Vabi k gospodarskemu shodu, kateri se vrši v nedeljo, 29. t. m. po rani s. maši v dvorani nove kaplajoče. Dnevni red: Skupna prodaja živine in pospeševanje živinoreje. Govori živinorejski instruktor Maubler iz Maribora. Kmetje, gospodinjice, fantje in dekleta, pridite v obilnem številu na to zborovanje!

Najnovejše.

V Smartnem na Paki se vrši v nedeljo, dne 29. septembra, velika Slomškova slavnost.

gor. Radgona. Kmetijsko bralno društvo naznanja, da je vsled slabega vremena prelozilo Slomškovo slavnost, ki bi se imela vršiti dne 15. t. m., na nedeljo dne 22. t. m., in sicer z istim sporedom kakor prej. Slavnostni govor ima vlč. g. Ivan Luskar. Torej na svidenje v nedeljo, dne 22. t. m. na vrtu gostilne g. A. Kampuš (prej Osojnik).

Poroka v cesarski hiši. Danes, dne 19. septembra, se vrši v gradu Wallsee poroka nadvojvodinje Elizabete Franciške z grofom Walburgom. Pri poroki so navzoči tudi cesar, prestolonaslednik in drugi člani cesarske hiše.

Slov. Ljudska Stranka v Ljubljani kanfudira za deželni zbor Ivana Kregarja in dr. Lovro Pogačnika. Volitev se vrši dne 24. septembra.

Ogrski državni zbor. V večerajšnji seji je prišlo zopet do razburljivih prizorov med poslanci večine in manjšine. Manjšina je psovala poslance večine in ministre. Minister Beöthy je s povzdignjenimi pestmi skočil na nasprotno poslanca. Začel se je zopet pretep. Le z največjo silo se je posrečilo, spraviti nasprotnike narazen. Predsednik je moral sejo prekiniti. Ko se je seja zopet začela, je prišlo v dvorano 130 policajev. Manjšina je sama rada zapustila dvorano. Nadaljevanje seje se je vršilo mirno. 50 najbolj nemirnih poslancev opozicije je imunitetni odsek izključil od 30 sej, 10 pa od 15 sej. Izvolili so se tudi člani delegacije, ki pripadajo, razum nekaj Hrvatov, vsi večini. Seja se je nato zaključila. Med zasidanjem delegacij državni zbor ne bo zboroval. Sinoči je prišlo na budimpeštanskih ulicah do velikih kralov. Socialni demokratje, ki zahtevajo splošno civilno pravico, so se spoprijeli s policijo. Pobitih je mnogo šip.

Občinske volitve v Gradcu so se vršile dne 17. septembra za III. razred. Zmagali so socialni demokratje z vsemi 16 kandidati. Oddanih je bilo 5221 glasovnic. Socialni demokratje so dobili 2634 do 2766 glasov, nemški kandidatje pa 2412 do 2490 glasov.

Strašna železniška nesreča. Pri Ditton-Lancaschire na Angleškem je ponoči na 18. septembra skočil pri brzovlaku stroj iz tira ter je zavozil s 7 vagoni čez neki most v globok prepad. Ipoč razvalin so izvlekli 14 mrtvih in nad 60 ranjenih potnikov. Radi temne noči je bilo rešilno delo zelo oteženo.

Laško-turška vojska. Italijanski listi poročajo, da so včeraj zjutraj dosegli Italijani pri Dorni v Tripolisu veliko zmago nad Turki in Arabci. Po hudem boju so zavrnili Italijani napad sovražnika, obkolili sovražne čete ter jih do malega uničili. Turki in Arabci imajo 800 mrtvih in še večje število ranjenih. Na italijanski strani je baje samo 61 mrtvih in 113 ranjenih. Z druge strani pa se zopet poroča, da je sklenjen mir med obema državama. Turki baje do-

bijo za tripoliško obal, ki jo odstopijo Italijanom, veliko odškodnino.

Poročilo o sejmju pitane živine v Gradcu dne 12. septembra 1912.

Prignalo se je 350 volov, 248 bikov, 300 krav in 20 telet. Skupaj 918. Cena za 100 kg žive teže: lepi pitani voli 103 do 112 K, srednje debeli 94 do 100 K, suhi 88 do 92 K, biki 80 do 102 kron, lepe pitane krave 82-94 K, srednje debele 66-80 K, suhe 54-64 kron. Izvozilo se je na Gornje Štajersko 68, na Tirolsko 48, na Nižje Avstrijsko 57, na Češko 328, na Moravsko 60 in na Nemško 32 kom. Tendence: Na ta sejem se je prignalo 315 komadov manj kot prejšnji teden. Cene trdne.

Poročilo o sejmju zaklane živine dne 13. septembra 1912 v Gradcu.

Pripeljalo se je 433 telet in 832 prašičev. Med tednom pa 233 telet 1487 prašičev. Skupaj 666 telet 3669 prašičev. Cene za 100 kg mrtve teže: Zaklana teleta po kakovosti 120-142 kron. Zaklani prašiči po kakovosti 154-166 kron in ovce po kakovosti 80-110 kron. Prignalo se je 77 telet in 85 prašičev več kakor prejšnji teden. Cene pri teletih so padle.

Listnica uredništva.

Cezanjenci: Kdo se še kaj zveni za blebetanje pijanih štajertjancev! Pišite rajše kaj drugega, ko vam pisava tako gladko teče. — Bizelsko: Preo-ebno in žaljivo. — Senik-Radislav: Če imate dokse, naznanite zadevo oblasti. — Smartno na Paki, Središče: Prihodnjic. — Ljubljana: Prepozno za to številko.

Listnica upravnštva.

Na mnoga vprašanja: Posestvo inserata št. 951 je že drodano. — Na vprašanja glede inseratov odgovarjamo le, če se priloži znakma za odgovor.

Otroci lahko dobivajo zobovje

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnjanja.

S skrbjo čaka marsikateri mati čas, ko bi njen ljubček dobil zobove, poseba, če manjka njegovemu telesu potrebne trdnosti. Če hoče to povzdigniti, ni boljšega sredstva, kakor tisočeri mater potrjuje, kot SCOTTOVA EMULZIJA. Njena uporaba že po kratki rabi zboljša stanje, malček je vedno živahnejši in preide takorekoč brez zapreke kar mimogrede čas dobivanja zob. Mnogokrat ljubijo otroci

Scottovo emulzijo

tako, da Scottovo steklenico z vriskanjem pozdravijo, kar napravi zdravljenje s tem otroškim krepičnim sredstvom materam in otrokom veliko veselje. Vendar samo SCOTTOVA EMULZIJA, a neba druga.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 10 vin. v znamkah na Scott & Bowne, Z. Z. O. Z., Dunaj VII. in sklicevanje na Slov. Gospodarja se vpošlje to sredstvo kot vzorec enkrat iz ene lekarnе. 957-2

Loterijske številke:

Dne 14. septembra 1912.
Gradec . 30 1 8 12 21
Dunaj . 11 25 20 93 16

Sprejmeta se dva fanta z primerim vprizvalom v poduk v trgovino z dobro oskrbo pri Jakob Dernač, Artiče pri Brežicah. 988

Malisno stupo, suhe gobe, namizne jabolke in za mošt, bruske, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučne zrnce, koruzno slamo od storžev, smrekove srorže, vinski kamen, želod, krompir sploh vse deželne pridelke, kakor tudi petrolejske in olnate sode, ter močnate, solnate in otrobnate vreče kupi vsako množino veleugovina

Anton Kolenc

Graska cesta št. 22, Celje.

Posestvo, obstoječe iz dveh hišnih poslopij se proda z vsem obstoječim gospodarskim imetjem. Ugod na cena. Več se izve pri prodajalcu Jožefu Ratej, posestnik, Spodnje Poljčane št. 2. 1007

Pekovski učeneo se takoj sprejme in dobi 15 K plače. Kje pove upravnštvo. 1010

Učeneo se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Martin Ogorevc v Konjicah. 1011

Vso kovaško orodje po nizki ceni proda Franc Viher v Framu. 1012

Eno ure od Maribora, četrť ure od želez. postaje, 10 minut od cerkve, je na prodaj lepo posestvo z zidanimi poslopiji, meri 33 oralov v enem kosu, večinoma prvovrstnih travnikov in sadonosnikov, drugo njive, vinograd in gozd, torej posebno pripravno za živinorejo in mlekarstvo, ker je blizu mesta in žel. postaje. Več pove upravnštvo pod naslovom „Mlekarstvo“. 787

Več hiš

za eno ali dve družini v Krčevini ni pri Mariboru, moderno in solidno urejene, pet minut od glavnega kolodvora v Mariboru, se po ceni in ugodnimi plačilnimi pogoji prodajo. Vpraša se v uprav. 760

Proda se takoj 11 zelo lepih stavbenih prostorov med okrajno in dvema občinskima cestama pri D. M. v Brezju pri Mariboru, zraven cerkve in šole, sestojijo iz 2 parcel najv, krog 12.960 m² metrov velike. Vpraša se v upravnštvo. 364

PETELINE

čistokrvne, zlatorumene, „Orpingtonske“ pasme, meseca aprila valjene. Cene za en komad, za vsak mesec starosti 1 K. Belgijske kunce dva do štiri mesece stare. Cena za par, za vsak mesec starosti 1 K 50 v. Zavojnina se računa po lastni ceni. Prodaja, dokler bo kaj zaloge Anton Slodnjak, trtar in posest. p. Juršinci pri Panju. 801

500 kron!

Vam plačam, če vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečih kurjih oces, stiskov in vkorenjenine trde kože. Cena 1 lončku z jamstvenim pismom 1 K. Kemyň Kaschau I, Postfach 12/76. Ogrsko. 685

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khisl-gasse 8, 1. nadstropje. 695

2 vinarja se sprejmeta s štirimi ali 5 delavskimi močmi. Pridni in pošteni ljudje. Zasluzek je leto in zimo. Kdor želi v službo stopiti v službo stopiti ob Martinovem, naj se oglasi pri Juriju Fregl v Framu. 880

Čujte! Čujte! Kupim staro že rabljeno motorno kolo. Ponudbe pod „Motor 29“ na upravnštvo Slov. Gospodarja. 956

Učeneo, slovenskega in nemškega jezika zmožen, zdrav, močan, z dobrimi epričevali, se takoj sprejme v trg. vini mešanega blaga Jos. Wagner, Šmarje pri Jelšah. 998

Dva dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje. Dobra oskrba. Maribor, Tappeinerjev trg št. 9, prvo nadstropje, vrata št. 5. 986

Učeneo sprejme Anton Kovacik, pekovski mojster, Sv. Lovrenc nad Mariborom. 996

Dramatično društvo v Mariboru uljudno opozarja slavno občinstvo, da se prične letošnja gledališka sezona dne 6. vinotoka z uprizoritvijo igre: „V dolini“, narodne drame v treh dejanjih, koje snov je povzeta iz kmetskega življenja in boče kot taka naredila na sl. občinstvo najboljšje utise.

Martin Mihelič, posestnik v Partinju, pošta Sv. Jurij v Slov. gor. naznanja, da proda svoje 23 in pol orala veliko posestvo z gospodarskimi poslopiji in orodjem. Vse je v dobrem stanu. Nahajajo se pri gospodarstvu mlatni stroj z gnelnom, slamoreznica, stroj za okopavanje koruze in krompirja. Redi se lahko do 15. glav govede in do 25 sviaj in še 2 konja. Cena se izve pri prodajalcu. 990

Dva vinarja se sprejmeta pri g. Zofigi Tischler v Malečniku, Sv. Peter niže Maribora, s 4 do 5 delavskimi močmi. Dobri pogoji; vstop 11. novembra. 992

Novozidana hiša v lepi solčni legi, s tremi sobami 2 kuhinji, velika zračna klet in podstrešni prostori. V zravenstojem poslopiju soba in kuhinja, velik zelenjadni vrt in dvorišče s studencem, se po ceni proda. Poberž, Dama gasse 3 pri Mariboru. 987

Proda se lepo posestvo pri Zg. Sv. Kungoti, obsegajoče 8 oralov zemlje, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopija dva orala travnikov in sadonosnik, dva orala gozda in štiri orala in njiv ter brajde. Cena 5600 kron. Vpraša se na upravnštvo. 988

Priden in pošten fant, dobrih staršev in z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme takoj v trgovino s specerijskim in modnim blagom, usnjem ter železino pri g. Franc Starčič, Sv. Barbara v Haložah. 989

Iščem malo posestvo blizu mesta ali trga, hišo in gospodarsko p-slopije, 10 oralov zemlje z malim gozdom. Ponudbe se naj pošljijo na „M. S. poste restante, Velenje“. 999

Na prodaj je lepo posestvo na Sladki gori, četrť ure od farne cerkve, na vselem kraju, polno sadnega dreva vsake vrste, njive, travniki s sladko krmo za 4 do 5 glav govedij, vinograd, hoste polne vsakovrstnega drevja, poslopije v dobrem stanu. Celo posestvo meri 5 ha 1360 arav. Natančneje se izve pri Simonu Blatnik na Sladki gori, p. Šmarje pri Jelšah. 1027

V Razboru pri Slovenjgradu se sprejme cerkvenik, ki je tudi oglar. Plača: stanovanje v mežnarji, zbirca v vrednosti do 400 K, od občine 120 K na leto, od cerkve 54 K in tudi pri g. župniku si zasluži do 100 K gotovo če je delaven. 1028

V župnišču v Razboru pri Slovenjgradu se sprejme pridna kuharica in dekla. 1029

Čisti med okoli 20 metercentov, je na prodaj, kilogram po 1 K 90 v. pri I. anu Sreš, čebelar, Bratoncev, p. Bel-tinec Zala m. Ogrsko. 1032

Iščem vinarja za svoj vinograd v Razranju pri Mariboru. Vstop začetkom novembra, pogoji po dogovoru. Dr. Vladimir Serbec, odvetnik v Mariboru. 1031

Priden fant kot učeneo se sprejme pri Friderik Nerat, čevljarji mojster Maribor, Koroška cesta 18. 1036

Hiša s tremi sobami, pralnica, pivnica, dva svinjaka, vrt s studencem se proda. Vse novo. Oglasi se je pri Anton Potočnik, Kavirska ulica 1. Meribor. 1038

Za večje župnišče se išče zvest, trezen hlapec, ki zna vsako poljsko delo. Naslov pri upravnštvo „Slov. Gospodarja“. 1037

Hiša ob mestni maji, zelo lep razgled na Pohorje, prosta prahu, solčna lega, krasen velik vrt z mnogimi, zlatnimi sadnimi drevesi, brajdami, zračno hišico, posebej stojče gospodarsko poslopije z pralno kuhinjo in svinjskimi hlevi itd. Hiša je masivno po švicarskem slogu zidana, krita z zarezno strešo opeko, pod celo hišo klet, ima 4 sobe, 2 kuhinji, jedilno shrambo itd. Vrt je ves ograjen in parceliran, lahko se en stavbeni prostor odproda; za penzioniste posebno pripravno in se radi izrednih odnošajev takoj prod. Vpraša se pri Ferdinandu Prisching, Urbanjeva ulica št. 66, Maribor. 1020

Sprejmeta se dva gospoda na stanovanje in hrano. Schillerstrasse št. 19. Parter. Maribor. 1035

V lastnem interesu zahtevajo gospodinje pri nakupu izrečno: pravi Franck z kavnim mlinčkom. Zelo se svetuje, da se takoj prepričamo, če li ponujeni nam zaboječek ali zavojček tudi resnično nosi „kavni mlinček“ kot jamstvo pristne kakovosti. — Tovarna v Zagrebu.

sl im 130/24575

zobrazena, slovenska, kršćanska obitelj sprejme jeseni majhnega

dijaka

v popolno vskrbo. — Naslov v upravnistvu. 185

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost, tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— z navodilom o uporabi. dobiva se samo v lekarni Apoteke „zur goldenen Sonne“ Gradec, Jakominiplatz 24. 168

Stev. V 57962 8.524

RAZGLAS.

Na kirurški oddelku občnih in javnih bolnišnic v Radgoni in v Mariboru je oddati po eno mesto sekundarnega zdravnika. S tema mestoma je združena remuneracija letnih 900 K, kakor tudi posebna doklada letnih 600 K, prosta oskrba in stanovanje v zavodu, katerem se mora stanovati. Razen tega ima sekundarni zdravnik pri primernem opraviilu svoje službe še pravico do doklada po 200 kron letno od 5 do 5 let. Prositelji naj vložijo tozadevne prošnje, kolekovane s kolekom po 1 krono, opremljene z doktorskim diplomom, kakor tudi personalne akte

najdalje do 30. septembra 1912

na štajerski deželni zbor.

Gradec, dne 3. sep. 1912.

196

Dež. odbor štajerski.

V korist je vsakemu

in si prihrani veliko denarja, če kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarich : Maribor
Gosposka ulica šte. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljšo blago za moške in ženske obleke, vsakovrstno platno za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cefir, zgotovljene obleke, srajce za moške, ženske in dečke, velika izbira kravata, ovratnikov, nogavic, dežnikov, naramnic itd.

Cene veliko nižje kakor drugod.

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripotna slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dor.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih in slatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dob zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in pristne postrežbe.

Uljudno opozarjamo, da imamo v zalogi najboljša spodnještajerska vina vseh vrst, katera prodajamo sedaj po izjemno nizkih cenah, da se pripravimo za nakup novih vin. Opozarjamo pa čisto posebno nato, da prodajamo mi le z jamčeno pristna štajerska vina, med tem ko vinski trgovci razpečavajo slabejša ogrska in hrvaška vina pod imenom naših štajerskih. Imamo tudi veliko, dobro uvijenih transportnih in založnih sodov, katere oddamo po lastni ceni.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju, reg. zadr. z omej. zav.

960

reg. zadr. z omej. zav.

Ne pozabite

Volno, sukno (štofe), cajge, modno perilno blago, preproge, odeje, koce, platno in vse manufakturno blago kupite najbolje in najceneje v domači trgovini

M. E. Šepec,
Maribor.

Grajski trg. 1089a Burgplatz.

Prepričajte se! Ne zamenjajte!

Veletrgovina s špicerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Na debelejši in drobnejši Prazen je izgovor da se mora blago kupovati pri tujcih, ker Vam audi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim špicerijskim blagom, tako da zamore popolnoma ustrešiti zahtevam cenj. gospodov trgovcev proti vsaki konkurenci, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom in prosim za mnogobrojen obisk. Velečastitim gospodom duhovnikom ponudim voščene kakor tudi druge vrste sveč ter olje in kadilo za cerkve.

Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor: oves, pšenico, suhe gobe, fižol, sojino, orehe, vinski kamen itd., sploh vse po najvišjih dnevnih cenah. Kupim tudi vsakovrstne vreče ter petrolejske in druge sođe.

Cenjenim kmetovalcem naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstna poljska in vrtna semena zanesljive kaljivosti, kakor pravo francosko lucerno, domačo deteljo, travo, ter čebulček, fižol in krompir za saditi, bel, rumen ali rožen. Za krmiljenje živine pa imam v zalogi riževo moko in otrobe v ceni od 9 do 15 K per 100 kg.

Poštna naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke 83 zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermečki v Celju št. 300. Vzorci na zahtevo poštne prosto.

in modne tkanine za gospode in gospe priporoča izvozna hiša.

SUKNA PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzorci na prošnje franco. Zelo zmerne cene. Na željo hočem dati tukaj izgotoviti gospodске obleke. 185

CEFIRE

694-9

ta je prijatelj naš pravi, Ki nas krepi, Da smo čvrsti zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se

ponaredb,

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Razglas.

V svrhu popraviljanja meznarije pri Sv. Juriju v Slov. goricah se oddajo zidarska, mizarska, ključavničarska, kleparska itd. dela.

Cena skupnih del znaša po cenitvi uradnih izvedencev 5860 K. Deli se odda skupaj ali vsako posebej. Natančnejši podatki in stavbeni pogoji so na ogled do 1. oktobra 1912 pri župnem uradu Sv. Jurija v Slov. goricah.

Sv. Jurij v Slov. gor., dne 9. sept. 1912.

Cerk. predstojništvo.

Spekulacijski nakup!

Graščinsko posestvo s parkom, travniki in stavbenimi prostori v napredujočem mestu Primorske v najlepši legi se prodaja. Cena 140.000 kron; natančnejše pri upravnistvu „Slov. Gospodarja“.

984

Izjava.

Spodaj podpisana obžalujema in prekličema vsa nesresnična obrekovanja, katere sva obdolžila, da sta kriva kazenskega plačila zastran konjske kupčije: Anton Sivka, župan in Valentin Metličar, obč. tajnik, ter se njima tem potom zahvaljujema, da sta od tožbe odstopila.

Gobec Lukež, Gajšek Franc, (Lepej) oba posestnika v Št. Vidu pri Grobelnem,

1018

Silv. Fontana ml. Maribor

Tegethoffova cesta

kupuje in izmenja vse deželne pridelke po najvišjih cenah.

Z mojo

umetno moštovo esenco

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače. Cena 1 steklenici za 150 lit. 4 krone. Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,

529

Maribor, Gor. Gosposka ulica.

razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom

Karl Preis,
Maribor, Stolni trg 6.

Lepe postelje na valjar, nastave postelje 15 K, kuhinjska oprema predalnice omare 28 K mize 9 K, stoli K 2,60, trde, poltrane postelje 24 K, pohištne mize 28 K, toaletno ogledalo 15 K, spuštni divani, otomani, 30 K, jedilne mize na poteg 34 K, urinarni stoli 9 K, vse vrste lesnega in tapetiranega pohištva, posebiti oddelek pohištva iz železa in medenine. Edini štajerski izdelnik. Izvirne tovarniške cene. Zlataste podloge 8 K, matrace 6 K, zelene postelje z ograjo 16 K, postelje iz medenine 88 K, smajirane postelje 40 K.

Splehano na ogled. Splehden nakup. Ceniki zastojni in franco.

Srečke v korist Slov. Straži 4 krone 75 vin.

znaša mesečni obrok za turško srečke, ki ima šest žrebanj z nastopnimi glavnimi dobitki vsako leto: 400.000 franko, 400.000 frankov, 400.000 frankov, 200 tisoč frankov, 200 tisoč frankov, 200 tisoč frankov. Skupaj 1,800.000 frankov.

Prihodnje žrebanje 1. oktobra t. l.

Vsak naročnik turške srečke prejme eno srečko v podporo revnih otrok z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 kron zastoj. Pojasnila daje za „Slov. Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19 915

Pridobivajte nove naročnike! za „Slov. Gospodarja“!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica števil. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 $\frac{1}{2}$ % proti tri mesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poroštvo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Zahvala.

Povodom bolezni in prebriske izgube naše nad vse ljubljene soproge, oz. matere, hčere sestre in svakinje, gospe

Julijane Rajšp roj. Koropec, nadučiteljve soproge,

nam je došlo od sorodnikov, prijateljev in znancev toliko dokazov toplega sočutja in tolažbe, da se vsem iz dna srca najiskreneje zahvaljujemo.

Posebej se zahvaljujemo g. dr. Heissu, zdravniku cesar Franc Jožefove bolnišnice v Ormožu, za njegov požrtvovalni trud ves čas dolgotrajne bolezni pokojnice; častitim sestram nemškega viteškega reda v imenovani bolnišnici za ljubeznivo postrežbo in tolažbo; č. g. župniku Gliebe za tolažbo in spremstvo na zadnji poti; vsem p. n. obiskovalkam iz Ormoža in okolice za tolažilne obiske med boleznijo, pomoč v bridkih urah in darovani krasni venec; vsem častitim pevcem ormoške čitalnice, ki so pomnoženi s peveci-učitelji pod vodstvom g. jurista Zepiča, zapeli pokojni dve krasni žalostinki; vsemu učitelstvu iz domačega ormoškega, ljutomerskega in drugih okrajev za častno spremstvo; slavni ormoški ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda, ormoškemu učiteljskemu društvu in rodbini Šostarič, za darovane prekrasne vence; vsem p. n. Ormožanom in okoličanom, ki so brez razlike narodnosti in spola kljub skrajno slabemu vremenu drago pokojnico v tako obilnem številu spremili na njeni poslednji poti. Vsem iskrena, srčna hvala!

Ormož—okolica, dne 16. septembra 1912, 1030 Žalujoči ostali.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta števil. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80, 90, 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. - -

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine, različne vence priprave in fine velike stenske podobe v okvirjih in brez okvirjev, najnovejšo obhajilne podobe, male podobice, škapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

Alfa

Alfa-brzoparilniki za krmo

izdelani v posebni novozidani tovarni za Alfa brzoparilnike.

! Patentirana iznajdba !

kakor iz enega kosa vlihi, zelo priprosti, nad vse trpežni in praktični parilniki sedajnosti.

Alfa-posnemalnik, model 1911

! Najostreje posnemanje !

! 20 let nepoškodovan !

1.600.000 jih je v rabi ! 950 odlikovanj i.t.d.

Delniška družba Alfa separator Dunaj XII/3.

Zagorsko belo apno, portland- in roman-cement, traverze, vezno železje, železje za okove vozov, štedilnike, posamezne dele štedilnikov za vzdati, lito in bakrene kotle, okove za stavbe, barve vseh vrst, Tomažovo žlindro, oglje za kovače (koks), kakor tudi vse vrste železja, zaloga vseh vrst desk, lat in drogov. Dobi se vse najceneje pri

Alojziju Maček,

Maribor, Tržaška cesta 25, zraven bolnišnice. 479

Glavna slovenska trgovina z vsakovrstnim blagom

Marija Okročnik, pri Novicerkvi

priporoča cenjenemu občinstvu vedno sveže špicerijsko blago in tudi najboljše manufakturno robo za moške in ženske oprave, kakor tudi gotove obleke proti vsaki konkurenci.

Postrežba vestna in toča. 976

Zimski čas se bliža, treba bode

tople obleke :: :: Množina vsakovrstnega svežega, lepega, dobrega blaga za moške, ženske in otroke od najcenejše do najfinejše kakovosti se Vam ponuja po jako nizki ceni v trgovini

Franc Seršen^a v Liutom^{er}u

Prepričajte se, kupujte pri domačih, kupujte zanesljivo najboljše in najcenejše.

Lepo blago za moške obleke se dobi že od 2 K naprej, za ženske obleke sukneno 120 cm široko blago od 70 vinarjev meter naprej. 189

Serravallovo

železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlikovna lika in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvaliscente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Isboren okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj

Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2'60 in po 1 liter 4 K 4'80.

Delniška glavica 8 milijonov kron.

Podružnica

Rezervni zaklad 800.000 kron.

Ljubljanske kreditne banke

v Celju

sprejema vloge na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga **4 $\frac{1}{2}$ %** brez vsacega odbitka.

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantneje.